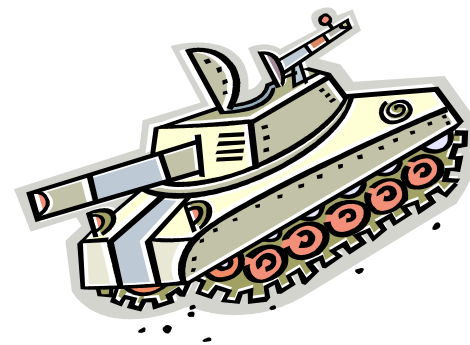


**Mitä uhkia Suomella on? Mitä Suomen
tai suomalaisten pitäisi pelätä?**

SUOMEN TURVALLISUUS



Suomeen kohdistuvia turvallisuusuhkia

- maailmantalouden kriisit
- teknologiaan tai kriittisiin toimintoihin kohdistuvat häiriöt sekä tietoverkkohyökkäykset
- lähialueiden kriisit ja konfliktit
- sotilaallisen voiman käyttö
- joukkotuhoaseet
- terrorismi
- järjestäytynyt rikollisuus, huume- ja ihmiskauppa
- ihmisoikeuksien vaarantuminen
- tarttuvat taudit, pandemiat
- ilmastonmuutos
- energian ja luonnonvarojen saatavuuteen liittyvät kysymykset sekä pula ruoasta ja puhtaasta vedestä
- väestökehitys

Lähde: Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012

Laaja-alaiset turvallisuusuhkat:

- terrorismi
- joukkotuhoaseiden uhka
- sortuvien valtioiden aiheuttama uhka
- tietojärjestelmiin kohdistuvat uhkat
- informaationsodankäynti
- kansainväliset rajat ylittävä kansainvälinen rikollisuus
- suuronnettomuudet
- ympäristöuhkat
- hallitsemattomat väestöliikkeet
- terveyteen kohdistuvat uhkat mukaan lukien tartuntataudit

<http://yle.fi/uutiset/>

<http://www.hs.fi>

Suomen turvallisuusympäristön kehitykseen vaikuttavia tekijöitä



Turvallisuus (tehtävä 2.)

1. Sisäinen turvallisuus:

- sellaisten uhkien torjumista, jotka vaarantavat maassa olevien ihmisten, yritysten ja yhteisöjen turvallisuuden
- mm. rikollisuus, terrorismi, luonnonkatastrofit, huoltovarmuus, tietoturva

2. Ulkoinen turvallisuus:

- varautumista sellaisiin uhkiin, jotka tulevat maan rajojen ulkopuolelta
- kv-rikollisuus, painostus, kyberiskut, sotilaallinen uhka...

→ Nykyisin yhä useammin kietoutuvat yhteen, koska niihin sisältyvät uhat voivat olla yhteisiä.

- Esim. kansainvälinen rikollisuus, terrorismi ja ympäristökatastrofit voivat tulla Suomen ulkopuolelta, mutta ne vaikuttavat ja heikentävät Suomen sisäistä turvallisuutta.

Mistä turvallisuus koostuu?

Esimerkkejä erilaisista turvallisuusuuhkista

Sotilaallisen voiman käyttö

Suurpakolaisuus

Suuronnettomuudet

Ilmastonmuutos

Yhteiskunnalliset uhat

Terrorismi

Huume- ja ihmiskauppa

Kulkutaudit

Ympäristölliset uhat

Saastuminen

Poliittinen, taloudellinen tai sotilaallinen painostus

Rikollisuus

Kyberuhat

Järjestäytynyt rikollisuus

Luonnonkatastrofit

Suurtyöttömyys

Taloudelliset uhat

Talouskriisit

Kasvava elintasokuilu

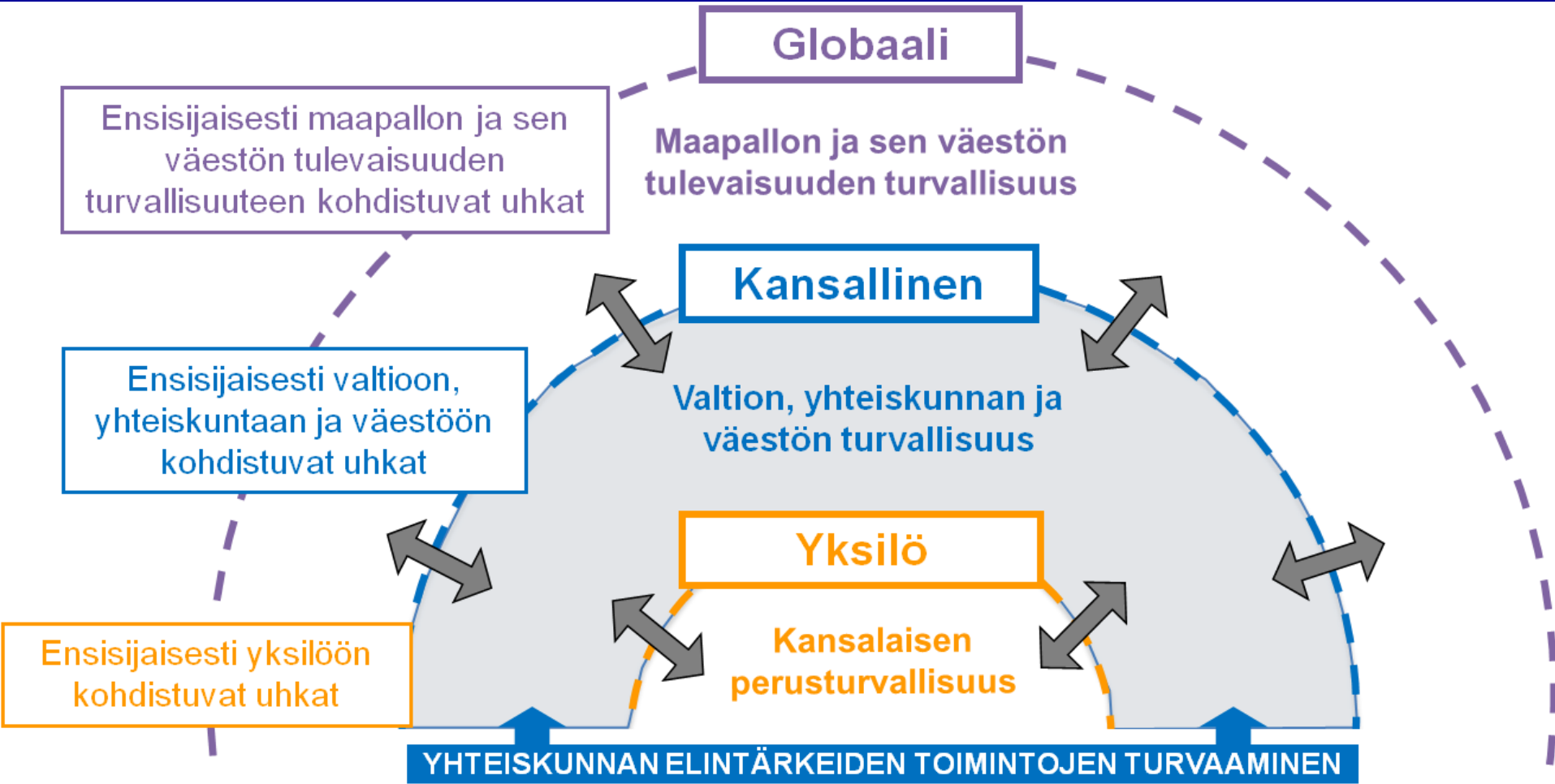
Turvallisuus (tehtävä 2.)

1. Yksilön turvallisuus

2. Kansan ja valtion turvallisuus

**3. Kansainvälinen eli valtioiden
välinen turvallisuus.**

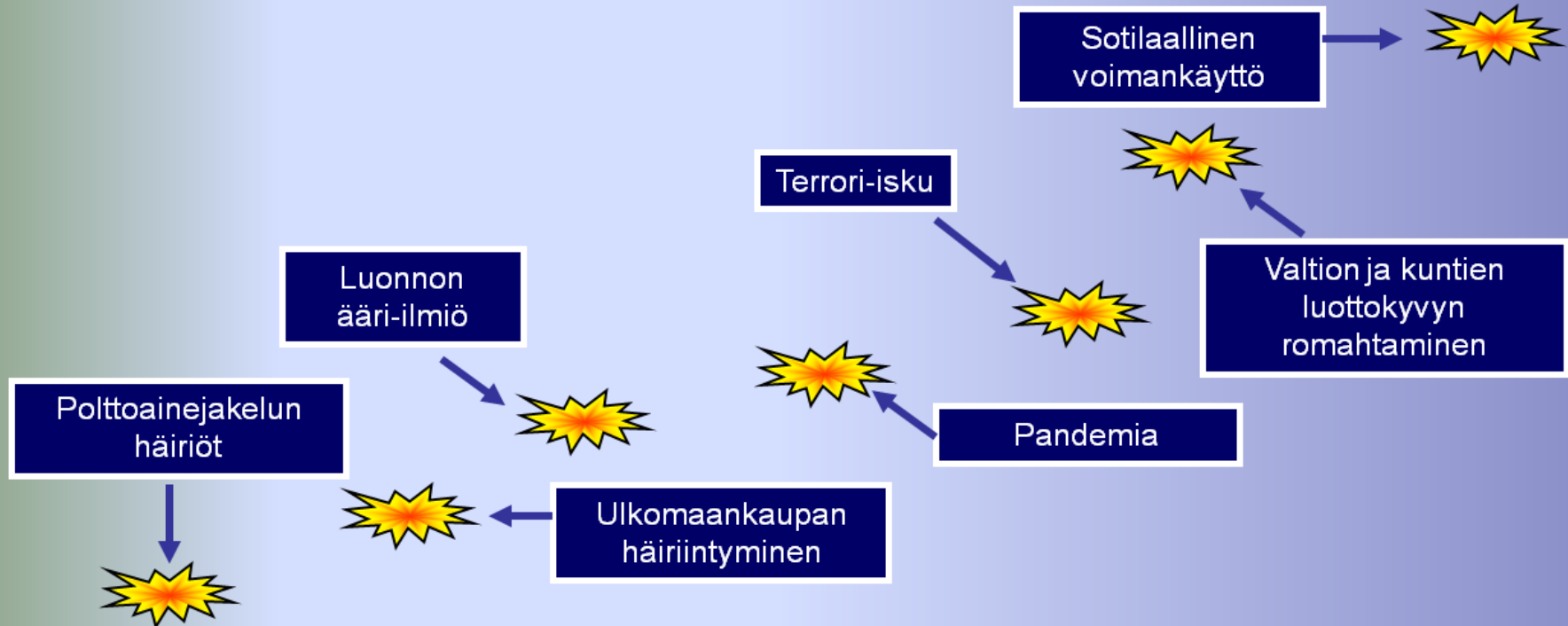
Uhkia...?



Häiriötilanteet – esimerkkejä

Normaaliolot

Poikkeusolot



Häiriötilanteella tarkoitetaan uhkaa tai tapahtumaa, joka vaarantaa yhteiskunnan turvallisuutta, toimintakykyä tai väestön elinmahdollisuuksia ja jonka hallinta edellyttää viranomaisten ja muiden toimijoiden tavanomaista laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää.



YHTEISKUNNAN
TURVALLISUUS

Tehtävä 3.

Miksi viranomaisilla on kriisitilanteessa oikeus puuttua kansalaisten perusoikeuksiin?

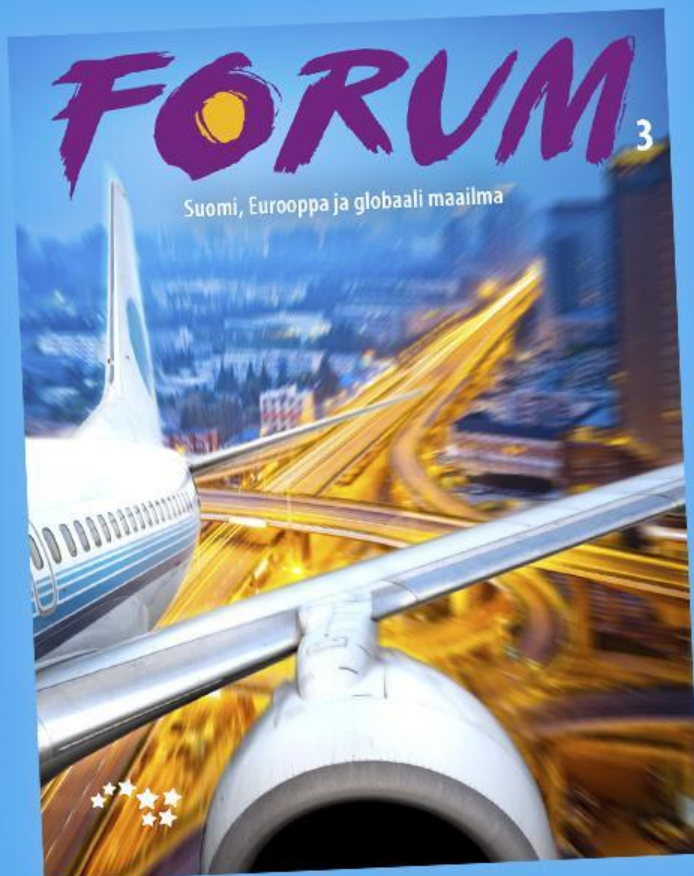
- **Kriisitilanteissa yhteiskunnan ja yhteisön etu on tärkeämpi kuin yksilön etu.**
- **Rajoittamalla yksilön perusoikeuksia – esim. määräämällä epäilyttäviä henkilöitä turvasäilöön – voidaan suuremmalle ihmisryhmälle luoda turvallisempi tilanne.**
- **Perusoikeuksien rajoittaminen – esim. ulkonaliikkumiskielto ydinonnettomuuden jälkeen – voi joissain tilanteissa suojella kansalaisia.**

Valmiuslaki:

- **antaa viranomaisille riittävät toimivaltuudet sota-aikana ja sota-alemmissa poikkeusoloissa.**
 - 1. Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys tai sen uhka**
 - 2. väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka**
 - 3. erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila; sekä**
 - 4. vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.**

Puolustustilalaki:

- **Suomeen kohdistuvan sodan aikana sekä siihen rinnastettavissa vakavasti yleisen järjestyksen ylläpitämiseen vaikuttavissa sisäisissä, väkivaltaisissa levottomuuksissa, joilla pyritään kumoamaan tai muuttamaan perustuslain mukainen valtiojärjestys."**
- **Puolustustilalaki toteuttaa Suomen perustuslaissa annetun mahdollisuuden säätää perusoikeuksista poikkeuksia lailla sodan ja kapinan aikana!**



Luku 16

Suomen turvallisuuspolitiikka



Oppikirjan sivut 137-145



Mikä on tämän puolustusvoimien kuvan sanoma?

138

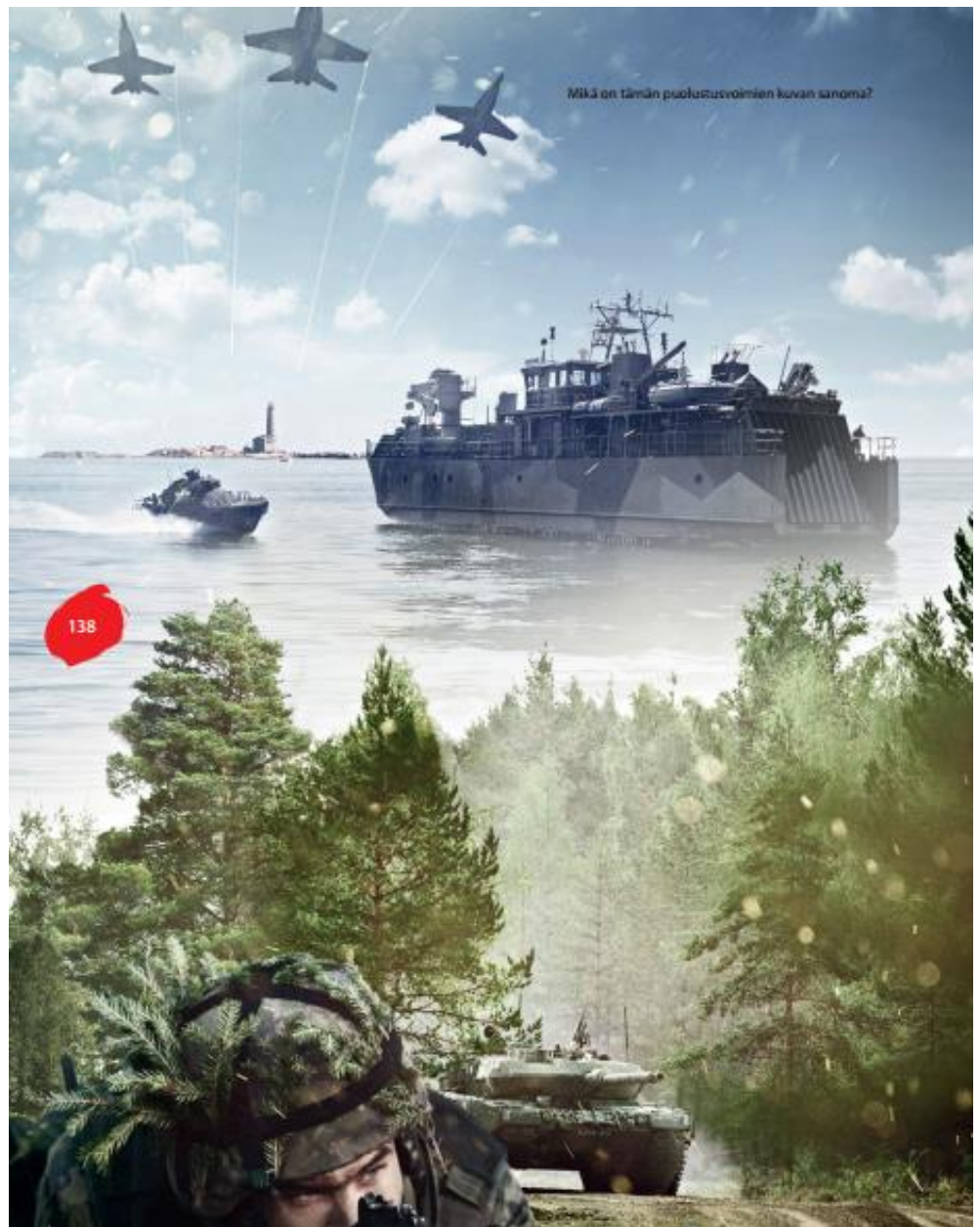
Kuva antaa tehokkaan ja modernin kuvan Suomen puolustusvoimista.

Suomen armeija on valmiina torjumaan hyökkääjän maalla, merellä ja ilmassa.

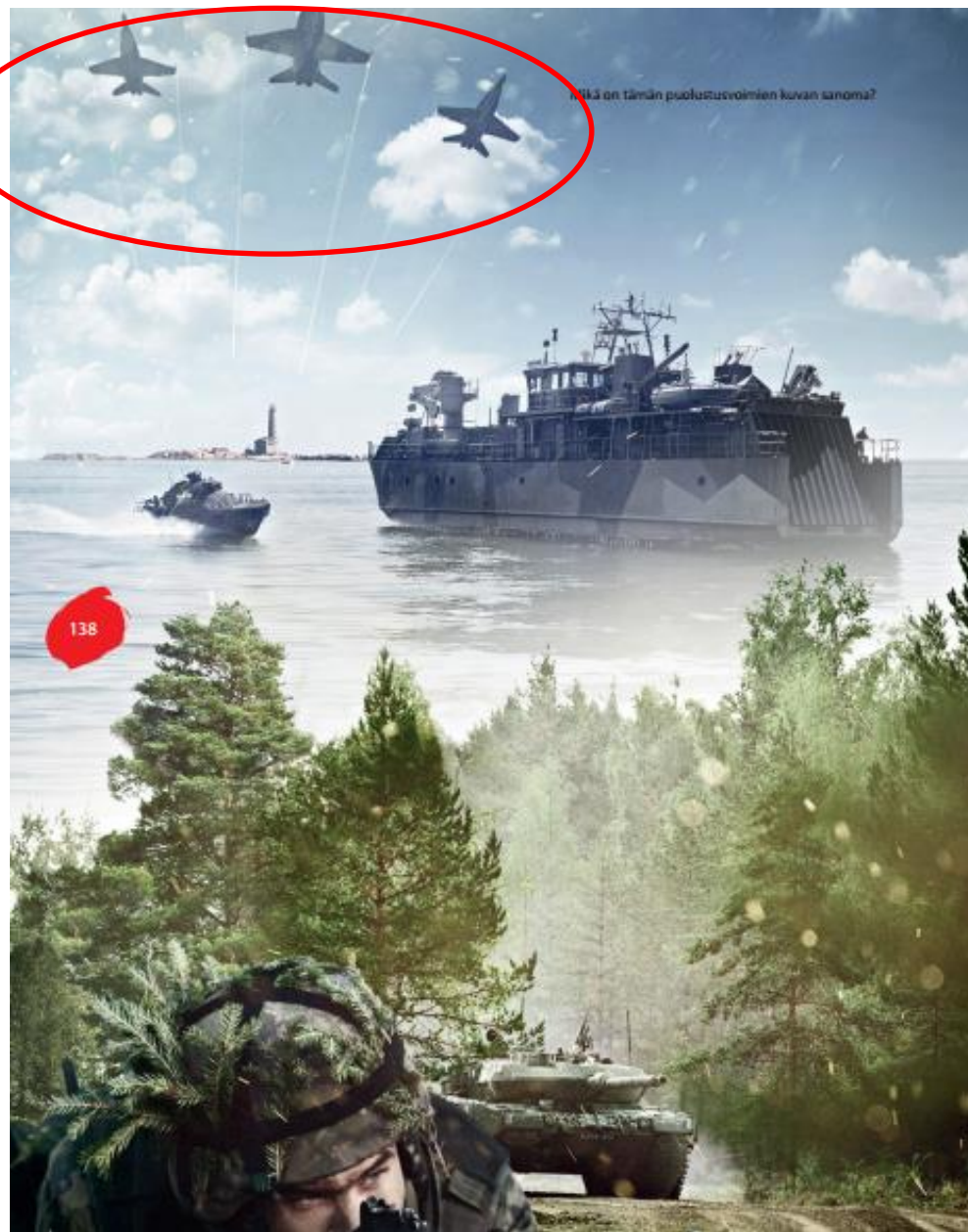
Etualalla olevalla sotilaalla on päättäväinen ilme: "tästä ei tulla läpi". Korostaa asevelvollisuuden merkitystä

Aseistuksesta annetaan moderni kuva: muodostelmassa lentävät hävittäjät, panssarivaunu, pieni/ketterä rannikkoalus sekä iskukykyisempi isompi alus.

- **Kuvan perussanoma on, että Suomen armeija on valmis torjumaan mahdollisen hyökkääjän.**
- **Kuva antaa tehokkaan ja modernin kuvan Suomen puolustusvoimista.**
- **Suomen armeija puolustautuu tehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa.**



- **Hornetien järjestäytynyt ylilento luo mielikuvaa modernista ja organisoidusta puolustuksesta.**



- **Panssarivaunu symboloi voimaa ja puolustuskykyä maalla tapahtuvaa hyökkäystä vastaan.**



- **Pansio-luokan miinalautta kertoo siitä, että meritse tapahtuva hyökkäys Suomeen olisi miinoitteiden vuoksi vaikea toteuttaa.**

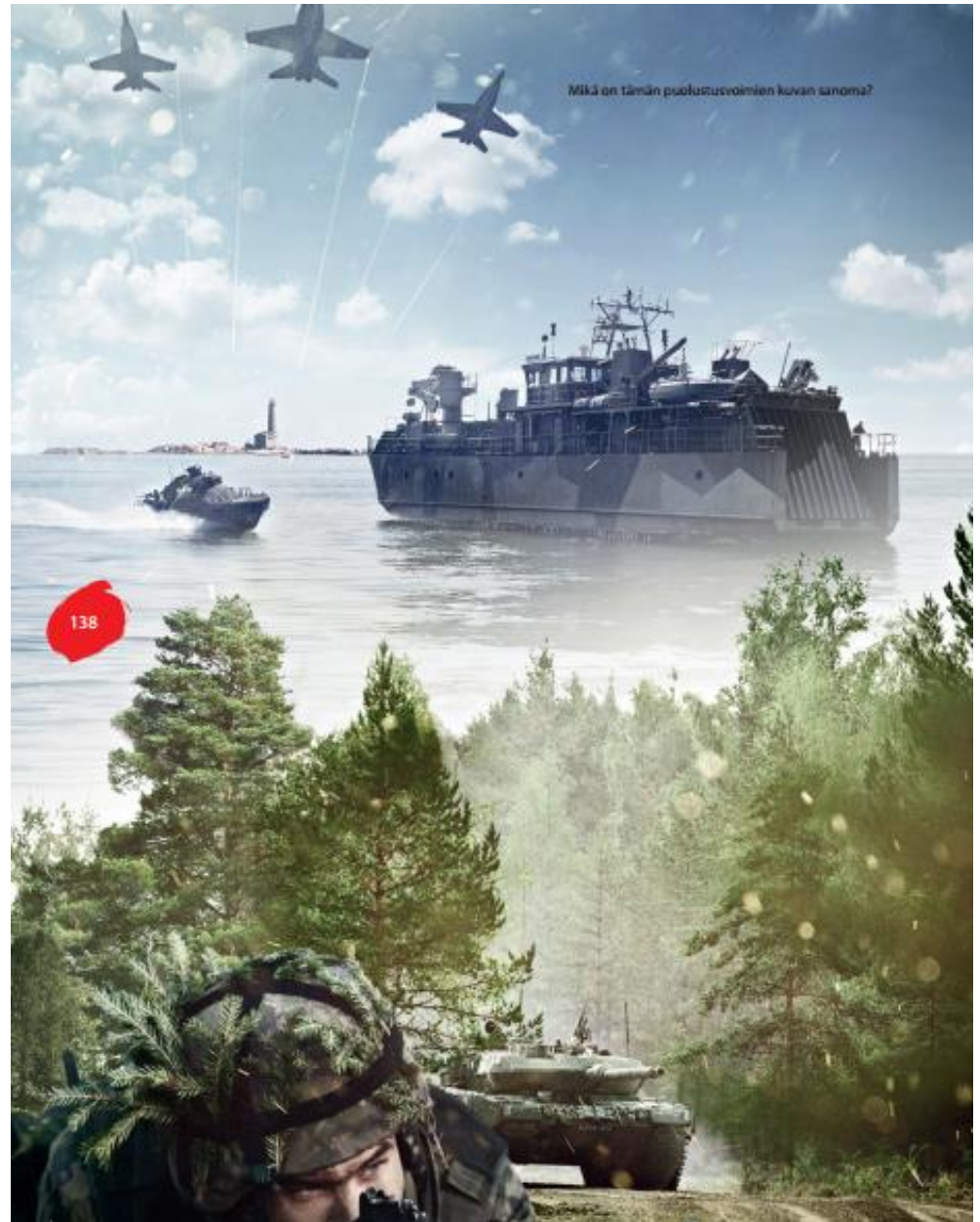


- **Pieni, mutta
ketterä
maihinnousu-
vene viestittää
armeijan
kyvystä
reagoida
hyökkäykseen
joustavasti.**



- **Kuvassa korostetaan yksilöä ja yleistä asevelvollisuutta puolustusvoimien perustana.**

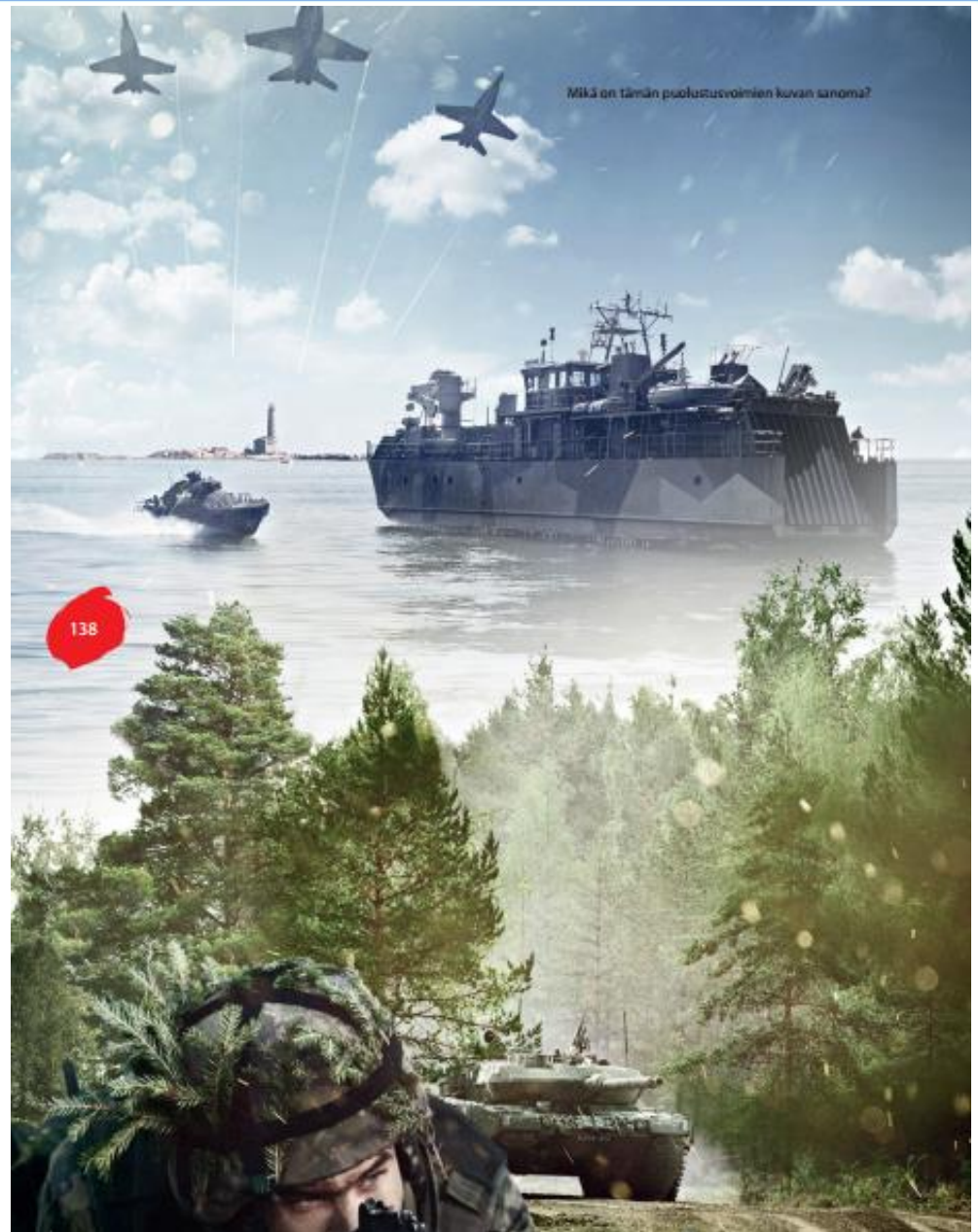
- **Yksilö on sijoitettu kuvan etualalle ja koneet taustalle.**



- **Naamioituneella sotilaalla on erittäin päättäväinen ilme.**

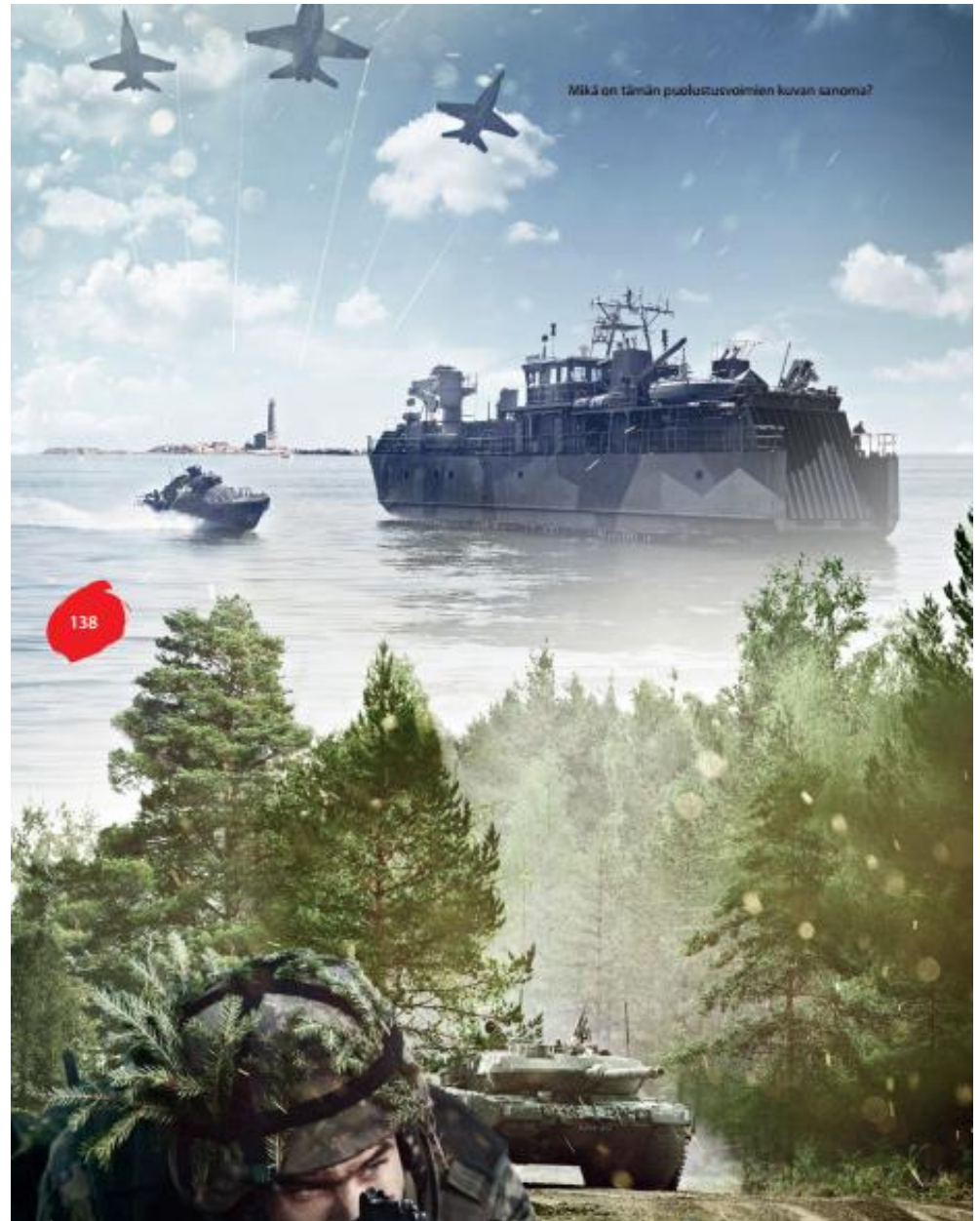


- **Muista lähdekritiikki: kaikki kuvan yksityiskohdat ovat tarkoin harkittuja ja niillä halutaan antaa tietynlainen viesti.**



Onko tämä tarpeen enää?

**Onko sota
mennyt pois
muodista?**



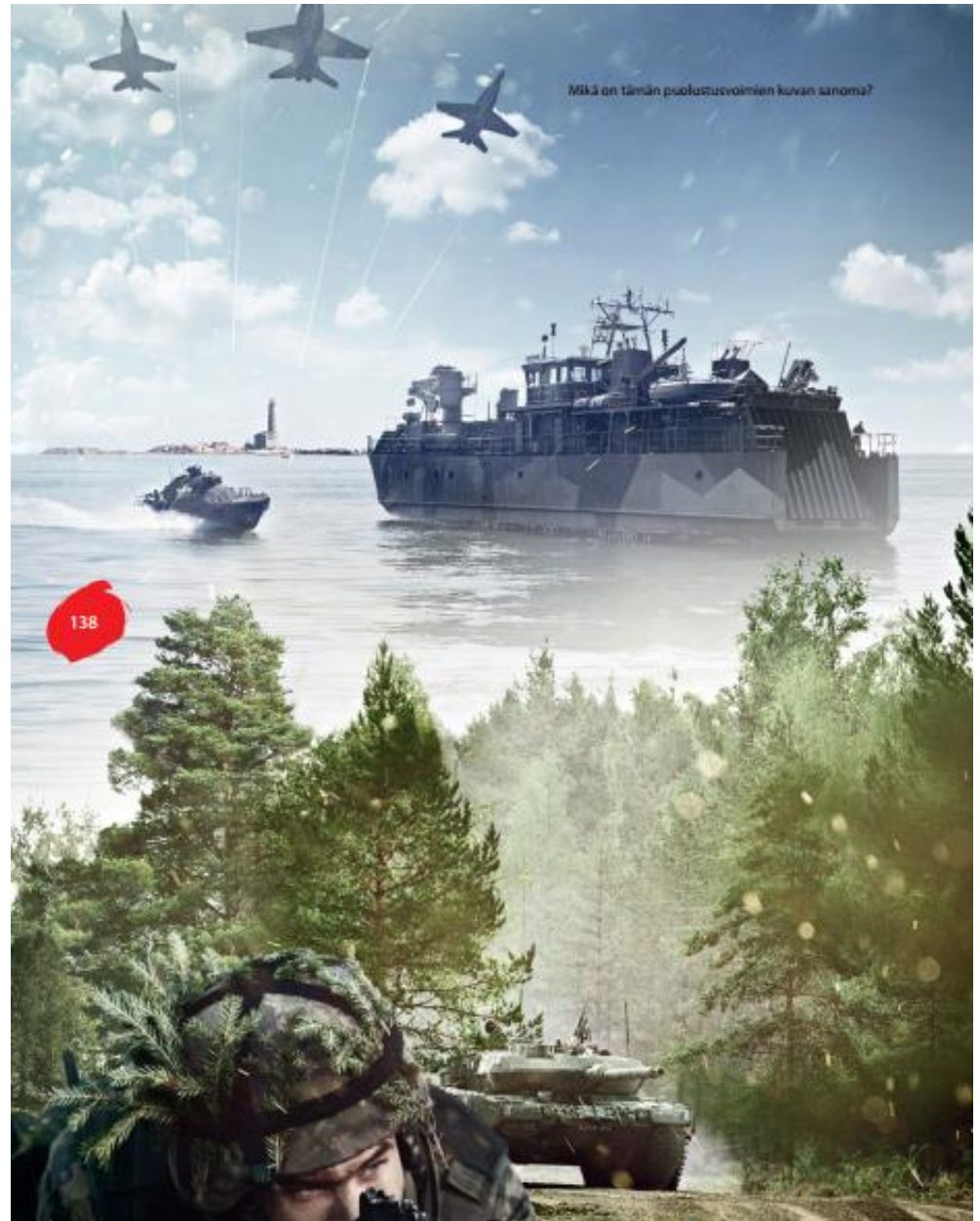
Onko sota mennyt pois muodista?

Puolustusvoimien YouTube-kanava

Katso videoita puolustusvoimien YouTube-kanavalta. Minkälaisen mielikuvan video antaa Suomen armeijasta ja mitä tehokeinoja videolla käytetään?

<https://www.youtube.com/watch?v=oyPty-SCFUg>

<https://www.youtube.com/watch?v=aPGaa0NEKgo>



[Onko sota mennyt pois muodista?](#)

Tehtävä 1. Selitä lyhyesti, mitä ovat Suomen turvallisuuspolitiikan

a) toimintaympäristö b) periaatteet

a) toimintaympäristö

- Itämeri ja muut lähialueet
- Eurooppa
- globaali maailma

Geopoliittinen toimintaympäristö

- **Venäjä** (erityisesti Pietarin läheisyys)
- **Itämeri**
- **Arktinen ulottuvuus**
(ilmastonmuutos avaa koillisväylän?)
- **Nato vs. Venäjä**

Suomen turvallisuusympäristö



Suomen turvallisuusympäristö: Euroopan unioni



Suomen turvallisuusympäristö: Venäjä



Suomen turvallisuusympäristö: Itämeri



Suomen turvallisuusympäristö: arktinen ulottuvuus



Suomen turvallisuusympäristö: Ruotsi



Tehtävä 1. Selitä lyhyesti, mitä ovat Suomen turvallisuuspolitiikan

a) toimintaympäristö b) periaatteet

b) periaatteet

- **aktiivinen ulkopolitiikka**
- **hyvät suhteet Venäjään ja muihin lähinaapureihin**
- **sitoutuminen EU:n yhteiseen turvallisuuspolitiikkaan**
- **sotilaallinen liittoutumattomuus**
- **itsenäinen, uskottava puolustus**

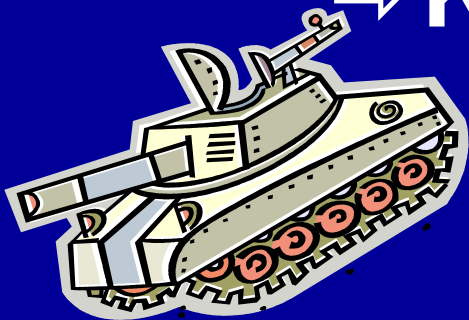
Tehtävä 3. a) Mikä on Suomen turvallisuuspolitiikan tärkein päämäärä?

- **Tärkein päämäärä on turvata Suomen itsenäisyys ja koskemattomuus.**
- **Tähän pyritään ulkopolitiikalla ja maanpuolustuksella.**

Suomen turvallisuuspolitiikka:

Suomen linja:

- Itsenäinen, uskottava puolustus
- Sotilaallinen liittoutumattomuus
- Kansainvälinen yhteistyö
 - ⇒ Sotilaallinen puolustus
 - ⇒ Vakauspolitiikka
 - ⇒ Kriisinhallinta



Suomen turvallisuuspolitiikka

Ulkopolitiikka

- rauhan aikana

Maanpuolustus

- kriisien aikana

Presidentti ja valtioneuvosto

→UTVA (valmistelee)

Eduskunta (suuri valiokunta)

”Jos jäsenvaltio joutuu alueeseensa kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, muilla jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa sille apua kaikin käytettävissään olevin keinoin”.

TURVALLISUUSPOLITIikka

ULKOPOLITIikka

*PUOLUSTUS-
POLITIikka*

MAANPUOLUSTUS

TALOUSPOLITIikka

*YHTEISKUNTA-
POLITIikka*

Suomen turvallisuuspolitiikka

Ulkopolitiikka

- rauhan aikana

Maanpuolustus

- kriisien aikana
Asevelvollisuus, aseeton palvelu, siviilipalvelu

Sotilaallinen
maanpuolustus

Viestitoiminta

Taloudellinen
maanpuolustus

Yleinen järjestys
ja turvallisuus

Väestönsuojelu

Maanpuolustus-
tiedotus

Sosiaali- ja
terveydenhuolto

Presidentti ja valtioneuvosto

→UTVA (valmistelee)

Eduskunta (suuri valiokunta)

EU

”Jos jäsenvaltio joutuu alueeseensa kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, muilla jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa sille apua kaikin käytettävissään olevin keinoin”.

Budjetti

Ketkä päättävät Suomen turvallisuuspolitiikasta?

Ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa johtaa presidentti yhdessä valtioneuvoston (pm.) kanssa:

- Valtioneuvoston **ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta (utva)** valmistelee turvallisuuspolitiikkaan liittyviä asioita.
 - **Pääministeri** johtaa utvaa, jonka muita jäseniä ovat ulkoministeri, puolustusministeri sekä enintään neljä muuta ministeriä.
- **Presidentti osallistuu utvan** istuntoihin ja johtaa käsittelyä niissä asioissa, joissa linjataan Suomen ulkopolitiikan toimintaohjeita.

Arkipäivän ulkopolitiikkaa toteuttaa ulkoministerin johtama ulkoministeriö:

- **Suurlähettiläät** ylläpitävät diplomaattisia suhteita toisiin valtioihin.
- Arkipäivän turvallisuuspolitiikkaa toteuttaa **puolustusministerin johtama puolustusministeriö**.
- **Myös sisäministerin johtama sisäministeriö hoitaa turvallisuuspolitiikkaa, koska se vastaa esim. poliisitoimesta ja terrorismin torjunnasta.**

→ **Eduskunta hyväksyy tärkeimmät turvallisuuspolitiikkaan liittyvät päätökset.**

Mitä tarkoittaa hybridiuhka ja miksi siihen on vaikea varautua.

- **Hybridiuhka tarkoittaa monenlaisia keinoja vaikuttaa toisen valtion asioihin.**
- **Eri keinoja tai uhkatilanteita voi olla vaikea tunnistaa.**

"Ottaan huomioon maantieteellisen sijaintimme Suomen kolme pääasiallista turvallisuushaastetta ovat: Venäjä, Venäjä ja Venäjä."

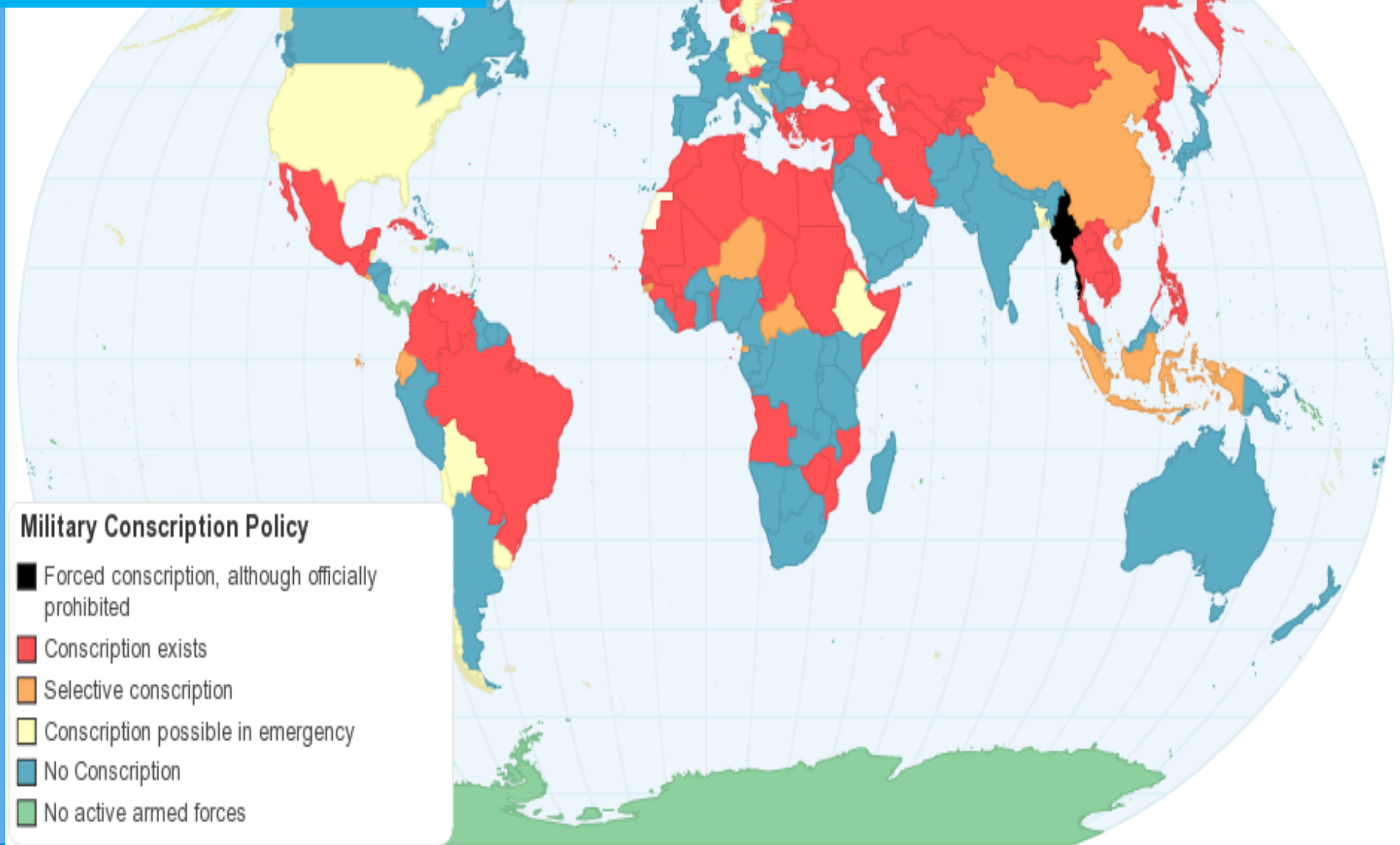
– Puolustusministeri Jyri Häkämies, 2007.

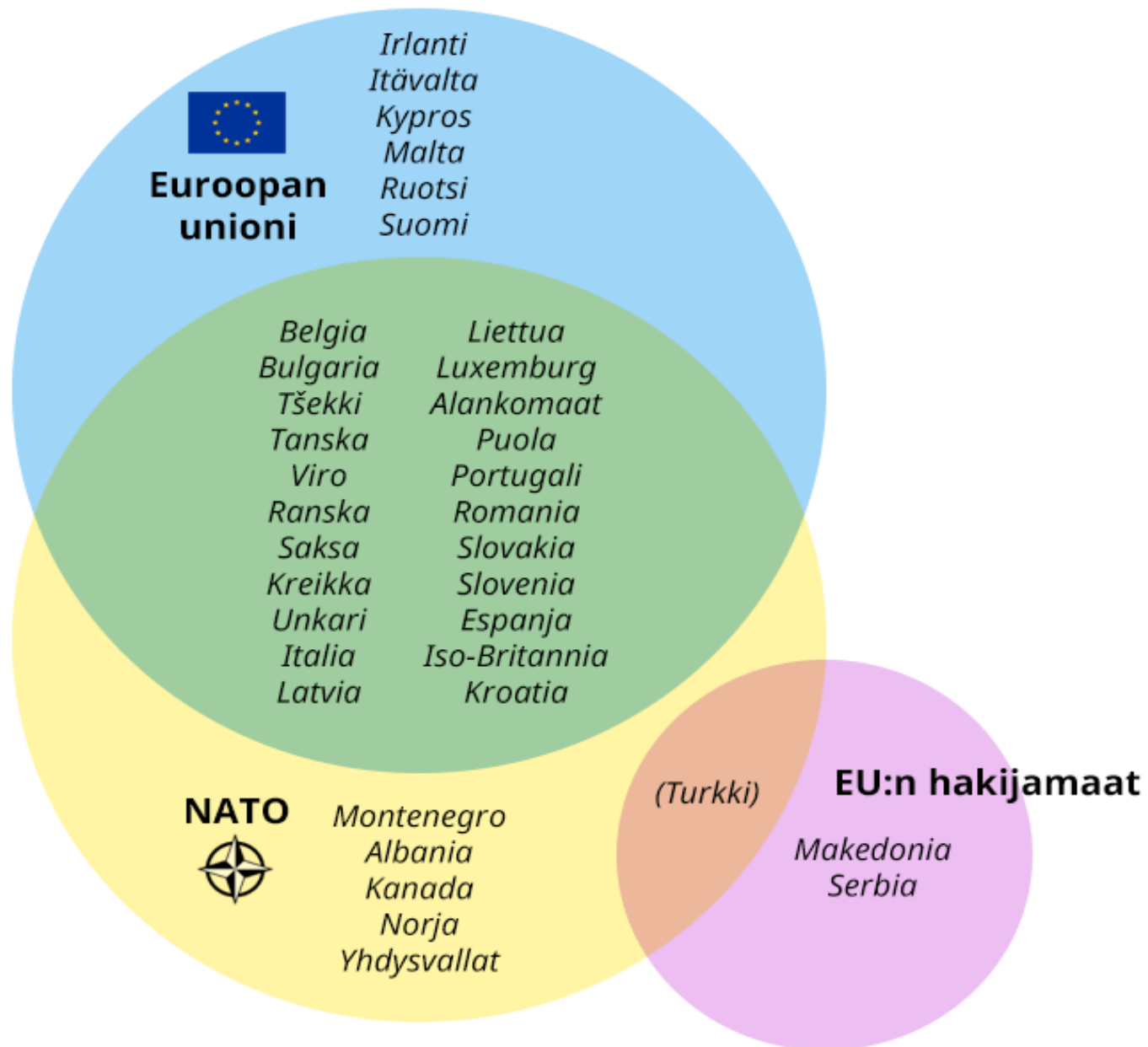


[Hankoon](#)

Asevelvollisuus

Ammatti armeija?





Nelikenttä-analyysi turvallisuuspolitiikasta

- 1. Yleisen asevelvollisuuden hyvät puolet**
- 2. Yleisen asevelvollisuuden huonot puolet**
- 3. NATO-jäsenyyden hyvät puolet**
- 4. NATO-jäsenyyden huonot puolet**

HS Visio 15.1.2022

Puolusta ja kritisoi väitettä: Suomi tarvitsee yleistä asevelvollisuutta.

Yleisen asevelvollisuuden puolesta:

- **Suomi tarvitsee sotilaallisen pelotteen.**
- **Yleinen asevelvollisuus on edullisin vaihtoehto.**
- **Sen myötä Suomi saa rekrytoitua riittävästi joukkoja kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin.**
- **Sillä on tärkeä kasvatuksellinen merkitys.**
 - **Oppii puolustamaan maataan; taidoista on hyötyä mahdollisen sodan aikana.**
 - **Osa taidoista on hyödyllisiä myös rauhan aikana, esim. sosiaaliset taidot.**
 - **Kunto kohenee.**
 - **On sosiaalisesti tasa-arvoinen.**
 - **Voi saada johtajakoulutusta, josta saattaa olla hyötyä työelämässä.**
 - **Voi saada muuta koulutusta (ajokoulutus, tekninen koulutus, ensiapukoulutus...)**

Puolusta ja **kritisoi väitettä: Suomi tarvitsee yleistä asevelvollisuutta.**

Yleistä asevelvollisuutta vastaan:

- **Kansantalous kärsii, koska asevelvollisuuden suorittaminen viivästyttää ammattiin valmistumista.**
- **Hyvää opiskelu- ja työssäkäyntiaikaa menee hukkaan.**
- **Nykyinen tekninen sodankäynti ei vaadi suurta armeijaa, ja olennaista onkin tehokas aseistus ja hyvä koulutus.**
- **Asevelvolliset joutuvat lisäksi:**
 - **tinkimään omaan elämään liittyvästä päätösvallasta.**
 - **luopumaan yksityisyydestä ja sopeutumaan tiiviiseen elämään muiden kanssa.**
 - **saattavat joutua maanpuolustuksellisen propagandan uhriksi.**

Esitä perusteluja Nato-jäsenyyden puolesta ja Nato-jäsenyyttä vastaan.

Jäsenyyden puolesta:

- **Nato antaa turvatakuut jäsenvaltioille**
- **Puolustusmenot voisivat pienentyä jäsenyyden kautta, koska osa kalustosta voitaisiin jättää hankkimatta.**
- **Suomi on jo pitkään ollut rauhankumppani ja osallistuu kriisinhallintaoperaatioihin. Liittyminen Natoon oli luonnollista, jolloin Suomi pääsisi vaikuttamaan päätöksiin.**
- **Nato on kansainvälinen rauhanturvaorganisaatio, ja Suomen pitäisi kantaa vastuuta rauhan ylläpitämisestä.**
- **Monet naapurit ja EU-maat jo ovat jäseniä.**

Esitä perusteluja Nato-jäsenyyden puolesta ja Nato-jäsenyyttä vastaan.

Jäsenyyttä vastaan:

- **Naton jäsenenä Suomi voisi joutua mukaan itselle "vieraisiin" sotiin tai kriiseihin.**
- **Venäjä vastustaa Suomen jäsenyyttä.**
- **Jäsenyys voisi haitata Suomen ulkomaankaupalle tärkeitä suhteita Venäjään.**
- **Suomi voi joutua Nato-maita vastustavien terroristien iskujen kohteeksi.**
- **Jäsenyys vaatisi sekä ammattiarmeijan että aseistuksen modernisointia, mikä tulisi kalliiksi.**
- **Tällä hetkellä ei ole sellaista uhkatekijää, jota vastaan Suomi tarvitsisi turvatakuita.**

Valmiuslaki 18.3.2020 – 13.4.2020

- 1. Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ja niiden yhteydessä järjestettävä esiopetus pidetään toiminnassa. Näin turvataan yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten alojen henkilöstön lasten pääsy varhaiskasvatukseen ja mahdollistetaan vanhemmille työssäkäynti. Valtioneuvosto linjaa, että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelevät niin.**
- 2. Koulujen, oppilaitosten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen sekä kansalaisopistojen ja muun vapaan sivistystyön tilat suljetaan ja lähiopetus niissä keskeytetään. Poikkeuksellisesti kuitenkin järjestetään koulussa järjestettävä esiopetus sekä perusopetuksen 1-3 luokkien lähiopetus niiden vanhempien lapsille, jotka työskentelevät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Lisäksi poikkeuksena järjestetään erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden lähiopetus sitä tarvitseville, kuitenkin niin että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelevät näin. Edellä mainitut järjestelyt tulevat voimaan keskiviikkona 18.3.2020.**
- 3. Lähiopetuksen sijaan kaikkien yliopistojen, ammattikorkeakoulujen sekä ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen järjestäjien opetus ja ohjaus järjestetään mahdollisimman laajalti vaihtoehtoisilla tavoilla, muun muassa etäopiskelua, erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja -ratkaisuja sekä tarvittaessa itsenäistä opiskelua hyödyntäen.**

Valmiuslaki 18.3.2020 – 13.4.2020

- 4. Ylioppilastutkinnon kokeet toteutetaan 13.3.2020 julkaistussa tiivistetyssä aikataulussa 23.3.2020 mennessä huomioiden terveysviranomaisten antamat määräykset.**
- 5. Rajoitetaan julkiset kokoontumiset kymmeneen henkilöön ja suositellaan välttämään tarpeetonta oleilua yleisillä paikoilla.**
- 6. Suljetaan valtion ja kuntien museot, teatterit, Kansallisooppera, kulttuuritalot, kirjastot, kirjastoautot, Kansallisarkiston asiakas- ja tutkijasalipalvelut, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat, kerhotilat, järjestöjen kokoontumistilat, vanhusten päivätoiminta, kuntouttava työtoiminta ja työkeskukset. Suositellaan yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden sekä uskonnollisten yhteisöjen toimivan samoin.**
- 7. Kielletään vierailut vanhusten ja muiden riskiryhmien asumispalveluyksiköissä.**
- 8. Kielletään ulkopuolisten vierailut hoitolaitoksissa, terveydenhuollon yksiköissä ja sairaaloissa pois lukien tapauskohtaisesti arvioiden kriittisesti sairaiden ja lasten oireettomat läheiset, saattohoidossa olevien läheiset sekä puoliso tai tukihenkilö synnytysosastolla.**

Valmiuslaki 18.3.2020 – 13.4.2020

- 9. Julkisen sektorin työnantajat määräävät ne julkisen sektorin työntekijät etätööhön, joiden työtehtävät sen mahdollistavat.**
- 10. Toimintaohjeena yli 70-vuotiaat velvoitetaan pysymään erillään kontakteista muiden ihmisten kanssa mahdollisuuksien mukaan (karanteenia vastaavat olosuhteet), poislukien kansanedustajat, valtiojohto ja kunnalliset luottamushenkilöt.**
- 11. Lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon kapasiteettia julkisella ja yksityisellä sektorilla. Samanaikaisesti vähennetään kiireetöntä toimintaa. Yksityisen sektorin kapasiteetti otetaan yhteiseen käyttöön tarpeen mukaan. Samaan aikaan joustetaan lakisääteisistä määräajoista ja velvoitteista.**
- 12. Kasvatetaan korona-testauskapasiteettia. THL tukee alueita tältä osin.**
- 13. Kriittisen henkilöstön osalta poiketaan työaikalain ja vuosilomalain säännöksistä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla.**
- 14. Varaudutaan velvoittamaan erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sisäisen turvallisuuden koulutettuja ammattihenkilöitä tarpeen mukaan töihin.**
- 15. Ihmisten liikkumista voidaan rajoittaa henkeä ja terveyttä uhkaavan vakavan vaaran vuoksi.**

Valmiuslaki 18.3.2020 – 13.4.2020

- 16. Kansanterveyden ja terveysturvallisuuden vuoksi aloitetaan valmistelu Suomen rajojen sulkemiseksi pikaisella aikataululla kansainvälisiä velvoitteita noudattaen. Keskeytetään matkustaja- ja henkilöliikenne Suomeen niin pian kuin mahdollista, lukuun ottamatta Suomen kansalaisten ja Suomessa asuvien henkilöiden paluuta. Suomen kansalaisten ja Suomessa asuvien henkilöiden ei pidä matkustaa ulkomaille. Suomalaisille matkailijoille suositellaan välitöntä paluuta Suomeen. Pohjois- ja länsirajan yli sallitaan välttämätön työssäkäynti ja muu välttämätön asiointi. Tavara- ja rahtiliikenne jatkuu normaalisti.**
- 17. Ulkomailta palaavat suomalaiset ja Suomessa pysyvästi asuvat henkilöt ohjataan kahden viikon karanteenia vastaaviin olosuhteisiin.**
- 18. Ulkomailta palaavien tulee sopia työhön paluunsa ajankohdasta ja kahden viikon poissaolosta yhdessä työnantajansa kanssa.**
- 19. Puolustusvoimat turvaa toimintansa jatkuvuuden ja valmiuden kaikissa tilanteissa. Muita viranomaisia valmistaudutaan tukemaan tarpeen mukaan.**

Näin sanoi presidentti Sauli Niinistö. keväällä 2016:

Paljon käytetään vertausta tulipalosta ja vakuutuksesta, joka yritetään ottaa sitten, kun on jo kärehtänyt. Itse sanoisin paremminkin, että jos tulee vakava metsäpalovaroitus, niin vakuutuksia myydään kyllä vielä.”

Mitä hän tarkoitti vertauksella?

“Paljon käytetään vertausta tulipalosta ja vakuutuksesta, joka yritetään ottaa sitten, kun on jo kärehtänyt. Itse sanoisin paremminkin, että jos tulee vakava metsäpalovaroitus, niin vakuutuksia myydään kyllä vielä.”

Vastaus:

Hän viittasi ns. Nato-optioon eli ajatukseen siitä, että Suomi ei nyt hae jäsenyyttä, mutta voi hakea, jos kansainvälinen tilanne kiristyy.

Linkki

- [Noin viikon uutiset](#)

Kotiin:

- **Lue kpl 17. Unioni yhteistä turvaa etsimässä (s. 146-151).**

Miksi Euroopan unioni pyrkii yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan?

- 1. Yhteistyö on keino ehkäistä ja ratkaista kriisejä.**
- 2. Yhdessä toimiminen tekee unionista maailmalla vahvemman toimijan.**
- 3. Yhteisellä ulko- ja turvallisuuspolitiikalla EU voi tehokkaammin ajaa tavoitteitaan:**
 - rauhan säilyttämistä sekä demokratian ja ihmisoikeuksien edistämistä**

Laadi käsitekartta Euroopan unionin yhteisen turvallisuuspolitiikan kehittymisestä.

Näkökulmia:

1990-luku:

- Jugoslavian hajoamissotien rauhanturvaoperaatioissa epäonnistuttiin.

2000-luvun alku:

- Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tiivistäminen alkoi.
- Luotiin nopean toiminnan joukot.
- Siviilikriisinhallinnan merkitys alkoi korostua.

2009 Lissabonin sopimus:

- Unionille perustettiin oma ulkoasiainhallinto ja edustustoja ulkopuolisiin maihin.
- EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja johtaa unionin ulkoasiainhallintoa.
- Lissabonin sopimukseen sisältyy myös yhteisvastuu- eli solidaarisuuslauseke.

Mitä yhteisiä piirteitä on sotilaallisella kriisinhallinnalla ja siviilikriisinhallinnalla?

Kumpikin

- **pyrkii ehkäisemään kriisin ennalta.**
- **yrittää estää puhjenneen kriisin leviämisen.**
- **tehdään EU:n rajojen ulkopuolella.**
- **EU tekee yhteistyötä muiden kriisinhallinnan toimijoiden kanssa (Nato, YK, Etyj jne.).**

Mitä eroa niillä on?

- **Sotilaallisessa kriisinhallinnassa voidaan joutua turvautumaan väkivaltaan.**
- **Sotilaallisessa kriisinhallinnassa toimijat ovat sotilaita, siviilikriisinhallinnassa viranomaisia tai eri alojen asiantuntijoita.**

Miksi niitä on nykyään vaikea erottaa toisistaan?

- **Kriisit ja sodankäynnin menetelmät ovat muuttuneet esim. hybridisodankäynnin myötä.**
 - **Vaikeissa kriiseissä tarvitaan molempia.**
 - **Siviilikriisinhallinnalla pyritään luomaan vakaat olot yhteiskuntaan.**
 - **Siviilikriisinhallintaa suojataan sotilaiden avulla.**
- **Kokonaisvaltainen kriisinhallinta:
Sotilaallisia ja ei-sotilaallisia keinoja käytetään kulloiseenkin tilanteeseen sopivimmalla tavalla.**

Tuntitehtävä: Lissabonin sopimuksen avunantovelvoite

Tehtävät:

1. **Etsi netistä Lissabonin sopimus ja tutki, mitä siinä sanotaan avunantovelvoitteesta jäsenmaiden välillä.**
2. **Etsi uutisia tai artikkeleita avunantovelvoitteen ensimmäisestä virallisesta täyttöpöynnöstä (Ranska 2015).**
 - a) **Miksi Ranska pyysi apua?**
 - b) **Minkälaista apua jäsenmaat antoivat Ranskalle?**
 - c) **Mitä apua Suomi antoi Ranskalle?**
3. **Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta**
 - a) **Minkälaisiin operaatioihin Suomi voi lain mukaan osallistua ja kuka niistä päättää?**
 - b) **Etsi uusin valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko. Mitä siinä sanotaan konfliktin hallinnasta ja rauhan turvaamisesta?**
 - <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060211>

Lissabonin sopimus: Mitä siinä sanotaan avunanto-velvoitteesta jäsenmaiden välillä.

- **“Jos jäsenvaltio joutuu alueeseensa kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, muilla jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa sille apua kaikin käytettävissään olevin keinoin Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 51 artiklan mukaisesti. Tämä ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen”**

2. Etsi uutisia tai artikkeleita avunantovelvoitteen ensimmäisestä virallisesta täyttöpöytäkirjasta (Ranska 2015).

a) Miksi Ranska pyysi apua?

- **Ranska pyysi apua, kun terroristijärjestö Isis teki Pariisiin terrori-iskun vuonna 2015.**

b) Minkälaista apua jäsenmaat antoivat Ranskalle?

- **Apu koostui erilaisista terrorismin vastaisista toimista ja tuesta kansainvälisille kriisinhallintaoperaatioille.**

c) Mitä apua Suomi antoi Ranskalle?

- **Suomi lupasi jatkaa Irakin kurdi-joukkojen koulutusta taistelua Isisiä vastaan.**
- **Viranomaisyhteistyötä Ranskalle.**
- **Suomi vastasi Ranskan marraskuussa tekemään avunantopyyntöön lähettämällä 160 sotilasta Libanoniin YK:n UNIFIL-operaatioon.**

Lissabonin sopimuksesta (2009):

”Jos jäsenvaltio joutuu alueeseensa kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, muilla jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa sille apua kaikin käytettävissään olevin keinoin

Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 51 artiklan mukaisesti. Tämä ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen.”

Avunannosta
päättävä
yksimielisesti

Mitä käytännössä?

- Henkistä tukea?
- Pakotteita ja sanktioita?
- Sotilaallista apua?

Toistaiseksi pyydetty yhden kerran:

- Ranska, terrori-isku Pariisissa 2015

Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060211>

- 1. Minkälaisiin operaatioihin Suomi voi lain mukaan osallistua ja kuka niistä päättää?**
2. Etsi uusin valtioneuvoston ulko- ja turvallisuus-poliittinen selonteko. Mitä siinä sanotaan konfliktin hallinnasta ja rauhan turvaamisesta?



Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060211>

Suomi voi osallistua Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) turvallisuusneuvoston valtuuttamaan tai poikkeuksellisesti muuhun kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan, jonka tarkoituksena on kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen tai palauttaminen taikka humanitaarisen avustustoiminnan tukeminen tai siviiliväestön suojaaminen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan (SopS 1/1956) päämäärät ja periaatteet sekä muut kansainvälisen oikeuden säännöt huomioon ottaen (*sotilaallinen kriisinhallinta*).

Tässä laissa tarkoitetun kriisinhallinnan toimeenpanijana voi olla YK, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö (ETYJ), Euroopan unioni (EU) taikka muu kansainvälinen järjestö tai maaryhmä.

Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060211>

Päätöksen Suomen osallistumisesta 1 §:ssä tarkoitettuun kriisinhallintaan ja osallistumisen lopettamisesta tekee kussakin tapauksessa erikseen **tasavallan presidentti valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta**. Tasavallan presidentti tekee valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta myös päätöksen sotilasosaston asettamisesta korkeaan valmiuteen (valmiuosasto). (8.5.2015/576)

Tasavallan presidentin ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen ministerivaliokunnan yhteisen kokouksen käsiteltyä asiaa valmistelevasti ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöstä puolustusministeriö voi käsittelyn perusteella ryhtyä osallistumiseen liittyviin valmistelu- ja varautumistoimenpiteisiin.

Puolustusministeriö voi ulkoasiainministeriötä kuultuaan päättää osallistumisen vähäisestä muuttamisesta. **Puolustusministeriö voi ulkoasiainministeriötä kuultuaan päättää myös yksittäisten sotilaiden lähettämisestä rajattuihin sotilastehtäviin** sotilaalliseen kriisinhallintaan tai tällaisiin tehtäviin muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan. (8.5.2015/576)

Solidaarisuuslauseke

- EU:n toimet terrorismin torjumiseksi kuuluvat rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) V osaston alaan. Perussopimuksen 83 artiklassa viitataan nimenomaisesti terrorismiin vakavana rikollisuuden muotona.
- SEUT:n 222 artiklassa on solidaarisuuslauseke. Sen mukaisesti **EU-maat voivat ryhtyä yhteiseen toimeen, jos yhteen niistä kohdistuu terroristihyökkäys.**

Puolusta ja kritisoi väitettä: Lissabonin sopimus lisää Suomen turvallisuutta.

Puolesta:

- **Sopimus vahvistaa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.**
- **Sopimukseen sisältyvä avunantolauseke velvoittaa jäsenmaat auttamaan toisiaan.**

Vastaan:

- **Unionin yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka ei toimi kovin hyvin käytännössä.**
- **Avunantolauseke on liian epämääräinen. Mitä apua toiselle jäsenmaalle pitää antaa?**
- **EU ei edelleenkään ole sotilasliitto. Suomi ole saanut miltään maalta sotilaallisia turvatakuita.**

K2021/9: EU:n puolustus- ja turvallisuuspolitiikka 30 p

Ranskan presidentti Emmanuel Macronin mukaan Euroopan unionin turvallisuustilanne on muuttunut perustavanlaatuisesti parin viime vuosikymmenen aikana.

9.1 Erittele, miten EU:n puolustus- ja turvallisuuspoliittinen tilanne on presidentti Emmanuel Macronin mukaan muuttunut (aineisto 9.A). 10 p.

9.2 Tarkastele, millaisin keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt ratkomaan presidentti Macronin aineistossa 9.A esiin nostamia ongelmia. 20 p

9.1 Erittele, miten EU:n puolustus- ja turvallisuuspoliittinen tilanne on presidentti Emmanuel Macronin mukaan muuttunut (aineisto 9.A). 10 p

- yhteisöllisyyteen tähtäävän eurooppalaisen poliittisen projektin heikentyminen ja korvautuminen markkinoiden ja talouden ensisijaisuuden painottamisella
- brexit
- USA:n geopoliittisen mielenkiinnon suuntautuminen Tyynelle valtamerelle ja tästä painopisteen muutoksesta johtuva Naton merkityksen väheneminen USA:lle
- USA:n vetäytyminen Lähi-idän alueelta
- kriisit Lähi-idässä ja uusien alueellisten suurvaltojen nousu (esim. Turkki, Iran) alueella
- Kiinan taloudellinen ja sotilaallinen nousu suurvallaksi
- poliittisten autoratiivisten järjestelmien muodostuminen Euroopan lähialueille (esim. Venäjä ja Turkki)
- Euroopan sisäiset poliittiset muutokset (nationalismi, populististen ääriliikkeiden nousu) ja talouteen liittyvät ongelmat (etelä–pohjoinen-jako, keskiluokan aseman heikentyminen)
- muuttoliike

9.1 Erittele, miten EU:n puolustus- ja turvallisuuspoliittinen tilanne on presidentti Emmanuel Macronin mukaan muuttunut (aineisto 9.A). 10 p

- Vastauksessa voidaan käsitellä myös digitalisaation uhkia ja ilmastonmuutoksen mukanaan tuomia ongelmia.**
- Kiitettävässä vastauksessa tekijöitä on tarkasteltu kattavammin, systemaattisesti ja johdonmukaisesti argumentoiden.**
- Kiitettävässä vastauksessa on käsitelty useita aineistossa esiin tulevia esimerkkejä. Pohdita aineiston kontekstia, esim. että Macron saattaa pyrkiä haastattelun kautta vahvistamaan omaa ja Ranskan asemaa EU:ssa brexitin myötä.**

9.2 Tarkastele, millaisin keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt ratkomaan presidentti Macronin aineistossa 9.A esiin nostamia ongelmia. 20 p

Tehtävän laajuudesta johtuen monenlaiset lähestymistavat ovat mahdollisia. Hyvässä vastauksessa turvallisuus- ja puolustuspolitiikan on ymmärretty tarkoittavan **Euroopan unionin ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden** takaamista. Vastauksessa tehdään ero myös **suppean ja laajan turvallisuuskäsitteen välille**. Tarkastellaan joitakin esimerkkejä kummankin turvallisuuskäsitteen alaan kuuluvista toimenpiteistä tai tekijöistä:

9.2 Tarkastele, millaisin keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt ratkomaan presidentti Macronin aineistossa 9.A esiin nostamia ongelmia. 20 p

- Venäjään kohdistetut pakotteet
- EU:n jäsenvaltioiden pyrkimys yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan
- valtaosa EU:n jäsenvaltioista lisäksi Naton jäseniä
- jäsenvaltioiden viranomaisten välinen tiedonvaihto ja muu yhteistyö (Euroopan poliisivirasto Europol, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus Hybrid CoE)
- EU:n aluepolitiikka yhtenäisyyden luomiseksi ja eriarvoisuuden lieventämiseksi
- EU:n humanitaarinen apu ja kehityspolitiikka
- ilmastopolitiikka
- Lissabonin sopimuksella unionista tehtiin oikeushenkilö eli sillä on mahdollisuus solmia sopimuksia. Samalla unionille luotiin ulkoasiainhallinto ja ulkoministerin virka.
- Lissabonin sopimuksessa myös lisättiin ministerineuvoston mahdollisuutta tehdä enemmistöpäätöksiä, mikä on osittain mahdollistanut yhteistä ulkopolitiikkaa koskevat ratkaisut, esimerkiksi siirtolaiskriisin taakanjakosopimus.
- EU:n ulkosuhteiden hoitaminen yhtenäisenä, esimerkiksi Venäjään kohdistetut pakotteet tai EU:n sovitteleva rooli USA:n ja Kiinan välisessä kauppasodassa.

9.2 Tarkastele, millaisin keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt ratkomaan presidentti Macronin aineistossa 9.A esiin nostamia ongelmia. 20 p

- EU:n jäsenvaltioiden **pyrkimys yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan on kasvanut**, vaikkakin valtaosa EU:n jäsenvaltioista on lisäksi Naton jäseniä.
- EU voi aluepolitiikan avulla **pienentää elintasoeroja ja siten heikentää tekijöitä, jotka ruokkivat populismia**.

Kiitettävässä vastauksessa yhteisiä turvallisuus- ja puolustuspoliittisia ratkaisuyrityksiä on pohdittu analyyttisemmin ja kattavammin. Esim.

- **yhteisiä turvatakuita ja niiden merkitystä**
- **Ranskan tekemää interventioaloitetta**
- **Euroopan tiivistyvän puolustusyhteistyön suhdetta Natoon ja Naton merkitystä Euroopan kannalta yleisemminkin.**
- Mahdollista käsitellä brexitin merkitystä yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kannalta, lähialueyhteistyötä mukaan lukien yhteistyö Venäjän kanssa ja EU:n aseman vahvistamista kansainvälisessä politiikassa.

9.2 Tarkastele, millaisin keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt ratkomaan presidentti Macronin aineistossa 9.A esiin nostamia ongelmia. 20 p

On pohdittu laajemmin myös esim.:

- **hybridiuhkia, rajavalvonnan ongelmia ja turvallisuuden rakentamista unionin ulkopuolisilla naapurialueilla (kriisienhallinta ja humanitaariset toimet).**

Edelleen siinä on saatettu käsitellä:

- **sosiaalisen eriarvoisuuden, ilmastopolitiikan ja kehityspolitiikan ongelmia ja niihin liittyviä ratkaisuyrityksiä**

Voidaan tarkastella myös:

- **EU:n päätöksentekojärjestelmää**
- **euroalueen taloudellisen integroinnin lisäämistä (esim. pankkiunioni)**

9.2 Tarkastele, millaisin keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt ratkomaan presidentti Macronin aineistossa 9.A esiin nostamia ongelmia. 20 p

Kokelas arvioi muutamien esimerkkien osalta toimien onnistumista, esim.:

- **EU:n kehitysyhteistyömäärärahat ovat pieniä verrattuna vaikkapa Kiinaan ja sen investointeihin**
- **populismien kitkeminen on ollut vaikeaa ja suhteet Venäjään heikentyneet**
- **Toisaalta taas EU on yrittänyt suitsia demokration vastaisia voimia yrittämällä sitoa oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen tulonjakomekanismiin.**
- **EU käy myös alustavia jäsenyysneuvotteluja Balkanin alueen valtioiden kanssa, millä tuetaan maiden demokratiakehitystä ja kytketään lähempään yhteistyöhön EU:n kanssa.**

K2019/9

EU:n pakolaispolitiikka

9 Euroopan unionin pakolaispolitiikka (30 p.)

Pilapiirros (aineisto 9.A) ja tekstikatkelmat (aineistot 9.B ja 9.C) koskevat Euroopan unionin pakolaispolitiikkaa sekä EU:n ja Turkin maaliskuussa 2016 solmimaa pakolaissopimusta. Sopimuksessa Turkki sitoutui sulkemaan Kreikan-vastaisen rajansa ja EU lupasi Turkille taloudellista tukea pakolaisongelman hoitoon.

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

9.1 Tulkitse pilapiirroksen näkemystä

Euroopan unionin pakolaispolitiikasta. (6 p.)

Aineisto: 9.A Pilapiirros: *Latvijas Avīze* -lehti



K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka, pilakuva

- Välimerelle pystytetyt liikennevalot on valjastettu ohjaamaan toisaalta Turkista Kreikan kautta Eurooppaan tulevaa pakolaisvirtaa, toisaalta Afrikasta Libyan kautta Eurooppaan saapuvia pakolaisjoukkoja.
 - Liikennevaloissa ”punaiset palavat” Turkista Kreikkaan tuleville pakolaisaluksille. Vihreää valoa näytetään puolestaan Libyasta Eurooppaan tuleville.
- EU-johtajat puolustivat keväällä 2016 pakolaissopimusta sillä, että sopimuksen avulla on ollut tarkoitus löytää pakolaisille laillisia reittejä vaarallisten ihmissalakuljetusten sijaan. Kuitenkin, kuten piirroksessakin on esitetty, suuri osa Eurooppaan pyrkijöistä saapuu Libyasta yhtä vaarallisten ihmissalakuljetusreittien kautta.

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka, pilakuva

- Pilakuva ottaa kantaa vuoden 2015 pakolaiskriisiin ja EU:n toimenpiteisiin.**
- Pilapiirroksessa viitataan Turkin ja EU:n tekemään pakolaissopimukseen. Se kritisoi pakolaissopimusta, koska se ei ratkaise Euroopan pakolaiskriisiä.**
- Sopimus koskee vain Turkista tulevia pakolaisia, joiden reitti Eurooppaan on tukittu, kun taas virta Libyasta on katkeamaton.**
- Pilakuvan kritiikki ei välttämättä kohdistu itse sopimukseen, vaan sen toimimattomuuteen.**

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

9.B Tekstikatkelma: Hans-Gert Pötteringin ja Ilkka Suomisen artikkeli

”Eurooppalaisittain organisoitu ja vahvoin toimivaltuuksin varustettu raja- ja rannikkovartiosto on yksi koko maanosaa palveleva ratkaisu. Euroopan ulkorajojen ja koko unionin turvaaminen ei enää voi olla vain kansallisten, usein ylityöllistettyjen viranomaisten varassa. EU:n ja Turkin maaliskuussa solmima sopimus on todiste siitä, että vain toimiessaan yhdessä EU voi uskottavasti etsiä ratkaisuja naapurustonsa tärkeimpien maiden kanssa. Lisätoimia tarvitaan silti, eikä sopimusten pitä mahdollistaa sitä, että EU:ta kiristetään.”

9.2 Vertaile tekstikatkelmissa esitettyjä näkemyksiä EU:n ja Turkin välisestä pakolaissopimuksesta ja EU:n pakolaispolitiikasta. Millä perusteilla niissä puolustetaan ja kritisoidaan sopimusta? (10 p.)

”Me suomalaiset olemme Euroopan unionin jäseninä ulkoistaneet hädänalaisten ihmisten auttamisen Turkille. — Euroopan unioni ostaa Turkilta ihmisten varastointipalveluja. Se on yksi historian suurimmista ihmiskaupoista, mutta sitä ei kutsuta ihmiskaupaksi. — Turkissa sotaa pakenevia ihmisiä säilytetään konteissa, teltoissa, rautatieasemilla, siltojen alla, jopa taivasalla. Kun me eurooppalaiset olemme ostavinamme ihmisoikeuksia Turkilta, me häpäisemme humanistisen ja kristillisen perintömme. Nämä päivät eivät todellakaan ole Euroopan tähtihetkiä.”

Lähde: Kirjailija Jari Tervo Helsingin kirjamessujen avauspuheenvuorossaan 27.10.2016. <https://messukeskus.com/press-release/jari-tervon-avajaispuhe-helsingin-kirjamessuilla-27-10-2016/>. Viitattu 22.3.2018.

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

9.2 Vertaile tekstikatkelmissa (aineistot 9.B ja 9.C) esitettyjä näkemyksiä Euroopan unionin ja Turkin välisestä pakolaissopimuksesta ja EU:n pakolaispolitiikasta. Millä perusteilla niissä yhtäältä puolustetaan ja toisaalta kritisoidaan sopimusta? (10 p.)

- **Ensimmäinen lähde puoltaa ja toinen kritisoi** Turkin kanssa tehtyä pakolaissopimusta.
- **EU:n pakolaispolitiikan on oltava yhteistä, ei kansallista, jotta se toimisi. Pötteringin ja Suomisen mukaan sopimus on välttämätön, koska kansalliset viranomaiset eivät pysty ylläpitämään ulkorajoja ja unionin turvallisuutta. Sopimus on osoitus EU:n yhteistyökyvystä ja yhtenäisestä linjasta. Kirjoittajien mielestä sopimus ei kuitenkaan yksin riitä, ja he tuovat esille epäluottamuksen Turkkiä kohtaan.**

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

9.B Tekstikatkelma: Hans-Gert Pötteringin ja Ilkka Suomisen artikkeli

”Eurooppalaisittain organisoitu ja vahvoin toimivaltuuksin varustettu raja- ja rannikkovartiosto on yksi koko maanosaa palveleva ratkaisu. Euroopan ulkorajojen ja koko unionin turvaaminen ei enää voi olla vain kansallisten, usein ylityöllistettyjen viranomaisten varassa. EU:n ja Turkin maaliskuussa solmima sopimus on todiste siitä, että vain toimiessaan yhdessä EU voi uskottavasti etsiä ratkaisuja naapurustonsa tärkeimpien maiden kanssa. Lisätoimia tarvitaan silti, eikä sopimusten pitä mahdollistaa sitä, että EU:ta kiristetään.”

9.2 Vertaile tekstikatkelmissa esitettyjä näkemyksiä EU:n ja Turkin välisestä pakolaissopimuksesta ja EU:n pakolaispolitiikasta. Millä perusteilla niissä puolustetaan ja kritisoidaan sopimusta? (10 p.)

”Me suomalaiset olemme Euroopan unionin jäseninä ulkoistaneet hädänalaisten ihmisten auttamisen Turkille. — Euroopan unioni ostaa Turkilta ihmisten varastointipalveluja. Se on yksi historian suurimmista ihmiskaupoista, mutta sitä ei kutsuta ihmiskaupaksi. — Turkissa sotaa pakenevia ihmisiä säilytetään konteissa, teltoissa, rautatieasemilla, siltojen alla, jopa taivasalla. Kun me eurooppalaiset olemme ostavinamme ihmisoikeuksia Turkilta, me häpäisemme humanistisen ja kristillisen perintömme. Nämä päivät eivät todellakaan ole Euroopan tähtihetkiä.”

Lähde: Kirjailija Jari Tervo Helsingin kirjamessujen avauspuheenvuorossaan 27.10.2016. <https://messukeskus.com/press-release/jari-tervon-avajaispuhe-helsingin-kirjamessuilla-27-10-2016/>. Viitattu 22.3.2018.

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

9.2 Vertaile tekstikatkelmissa (aineistot 9.B ja 9.C) esitettyjä näkemyksiä Euroopan unionin ja Turkin välisestä pakolaissopimuksesta ja EU:n pakolaispolitiikasta. Millä perusteilla niissä yhtäältä puolustetaan ja toisaalta kritisoidaan sopimusta? (10 p.)

- **Ensimmäinen lähde puoltaa** ja **toinen kritisoi** Turkin kanssa tehtyä pakolaissopimusta.
- **Tervo kritisoi voimakkaasti pakolaissopimusta ja pyrkii herättämään tunteita. Tervon mukaan EU on siirtänyt vastuun pakolaisista Turkille ja hän syyttää Eurooppaa tekopyhydestä vedotessaan eurooppalaisiin arvoihin. EU:n yhteinen pakolaissopimus antaa jäsenmaille mahdollisuuden ulkoistaa pakolaisia koskeva ratkaisu muualle, esimerkiksi Turkin ja EU:n rajalle.**
- **Kiitettävässä vastauksessa on lähdekriittistä pohdintaa esimerkiksi kirjoittajien taustoista tai tekstin/puheen julkaisupaikasta.**

K2019/9: 9.3 Millä keinoin Euroopan unioni on yrittänyt ratkaista haasteita, jotka johtuvat Eurooppaan suuntautuvan pakolaisuuden lisääntymisestä? 14p

Joitain pakolaisvirran mukanaan tuomia ongelmia:

- laittomat rajanylitykset**
- EU-maiden vaikeudet vastaanottaa suuria määriä pakolaisia**
- pakolaisten sulkeminen määrittelemättömäksi ajaksi pidätyskeskuksiin**
- vaarallisten merimatkojen jatkuminen Välimeren yli Eurooppaan**
- pakolaisten joutuminen ihmiskaupan uhreiksi**

K2019/9: 9.3 Millä keinoin Euroopan unioni on yrittänyt ratkaista haasteita, jotka johtuvat Eurooppaan suuntautuvan pakolaisuuden lisääntymisestä? 14p

- 1. Sopimus Turkin kanssa turvapaikanhakijoiden matkojen estämiseksi Kreikkaan.**
 - 2. Taakanjako EU-maiden kesken: Euroopan unionin päätös jakaa turvapaikanhakijoita jäsenmaiden kesken (sisäiset siirrot).**
 - 3. Yhteinen rajavalvonta Frontex.**
 - 4. EU yrittää puuttua pakolaisuuden syihin jo lähtö- ja kauttakulkumaissa.**
 - 5. Yksittäiset maat ovat palauttaneet rajatarkastukset ja kiristäneet maahanmuuttopolitiikkaa.**
- Kiitettävässä vastauksessa kokelas käsittelee EU:n keinoja monipuolisesti, sekä arvioi keinojen toimivuutta. Kokelas voi eritellä EU:n yhteisiä toimia sekä lisäksi EU-jäsenmaiden kansallista maahanmuuttopolitiikkaa. Ratkaisuehdotuksiin suhtautuminen jakaa jäsenmaita.**

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

9.2 Vertaile tekstikatkelmissa (aineistot 9.B ja 9.C) esitettyjä näkemyksiä Euroopan unionin ja Turkin välisestä pakolaissopimuksesta ja EU:n pakolaispolitiikasta. Millä perusteilla niissä yhtäältä puolustetaan ja toisaalta kritisoidaan sopimusta? (10 p.)

Mitä ongelmia Turkin kanssa liittyvään kaupankäyntiin liittyy pakolaiskysymyksen osalta?

- EU-maiden johtajille on sopinut, että Turkki vastaanottaa Kreikan kautta Eurooppaan pyrkivät pakolaiset, samaan aikaan kun Turkin ihmisoikeustilannetta pidetään kuitenkin yhä huonompana.
- Turkkia ei ole myöskään voitu pitää turvallisena maana pakolaisille, mutta EU-maiden johtajat eivät ole painostaneet Turkkia parantamaan turvapaikkajärjestelmäänsä.
- Kreikasta ei enää palauteta ihmisiä Turkkiin, mutta EU ei myöskään ole ottanut pakolaisia Eurooppaan.
- Turkille luvattiin sopimuksessa rahaa, jäsenyysneuvotteluiden vauhdittamista sekä viisumivapaus, mutta vallankaappausyrityksen jälkeen (2016) kaksi viimeistä lupaa eivät ole juuri edenneet.

K2019/9: EU:n pakolaispolitiikka

YTL: Kiitettävässä vastauksessa...

- käsitellään yksityiskohtaisesti vuonna 2015 kasvaneen pakolaisvirran syitä (mm. Syyrian sota, arabikevät, Libyan sekava tilanne Gaddafin kukistumisen jälkeen, Pohjois- ja Itä-Afrikan kuivuus ja nälänhätä).
- Keinoista mainitaan em. lisäksi pureutuminen siirtolaisuuden syihin tukemalla Afrikan maiden kehitystä, antamalla kehitysapua (yli puolet maailman kehitysavusta tulee EU:n tai sen yksittäisen jäsenmaan taholta) ja torjumalla köyhyyden syitä itse paikalla.
- Lisäksi EU pyrkii vastaamaan Syyrian pakolaisten humanitaarisiin tarpeisiin Turkissa, Jordaniassa ja Libanonissa ja estämään laittomia muuttovirtoja ja ihmissalakuljetusta.

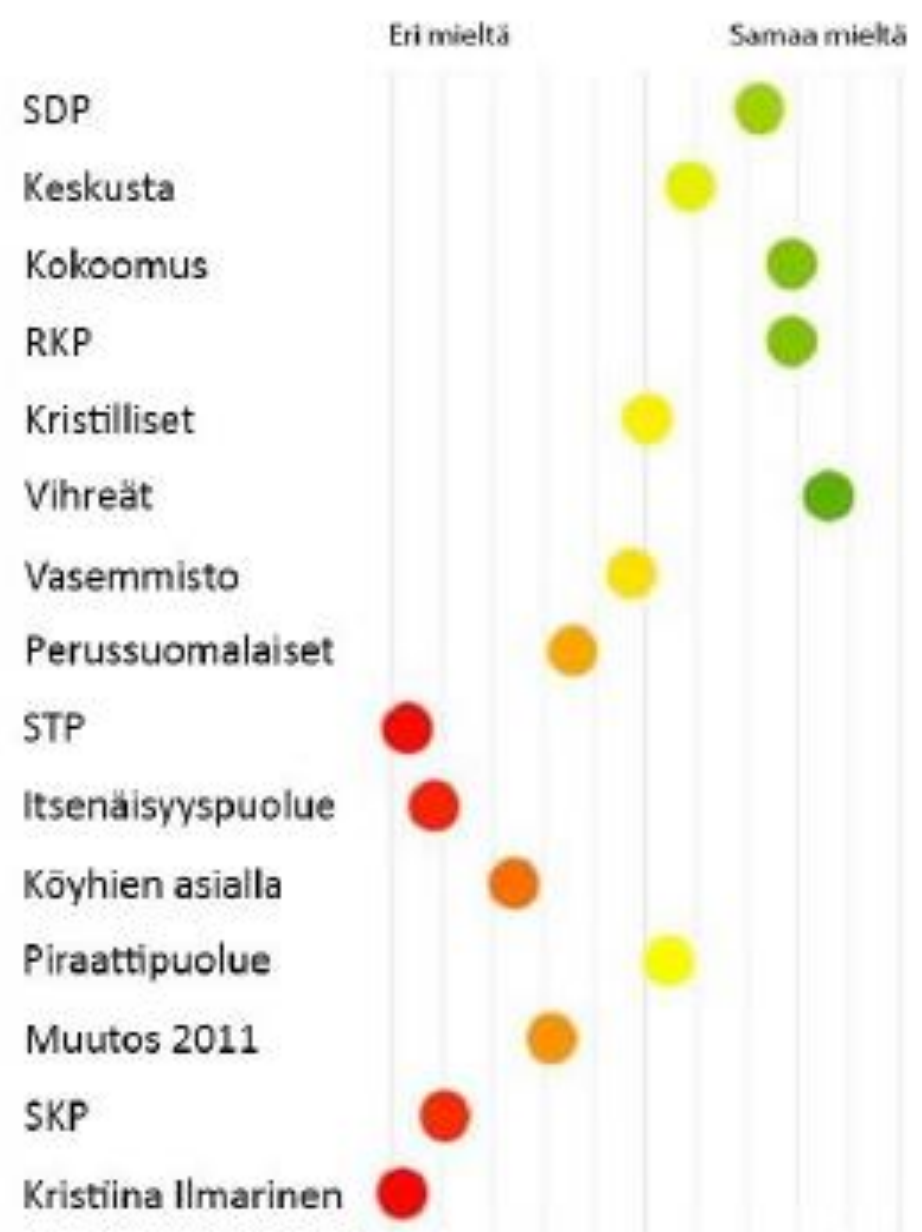
K2018/8

**Eurovaaliehdokkaiden
näkemykset EU:n ulkopol.**

K2018/8

- **8.1 Erittele kaavion (aineisto 8.A) perusteella, minkälaisia eroja Suomen eurovaaliehdokkaiden välillä on suhtautumisessa Euroopan unionin yhteiseen ulkopolitiikkaan. Pohdi myös, mistä erot johtuvat. (6 p.)**
- **8.2 Vertaile Suomen ulkoasiainministeriön ja Kristi Raikin näkemyksiä Euroopan unionin ulkopolitiikasta ja unionin roolista globaalissa maailmassa (aineistot 8.B ja 8.C). (12 p.)**
- **8.3 Miten Euroopan unioni on harjoittanut ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa? Arvioi myös, miten se on onnistunut tehtävässään. (12 p.)**

Uuden Suomen väite puolueiden ja valitsijayhdistysten ehdokkaille: EU:lla tulee olla yhteinen ulkopolitiikka, johon jäsenmaat sitoutuvat



K2018/8 8.1

- **Vihreät, kokoomus, ruotsalainen kansanpuolue (RKP) ja sosiaalidemokraatit (SDP) kannattavat vahvasti sitä, että kehitetään Euroopan unionin yhteistä ulkopolitiikkaa**
- **Eduskuntapuolueista Vihreät ovat myötämielisimpiä ajatukselle unionin yhteistä ulkopolitiikasta.**
- **Sitä kannattavat myös Rkp, Kokoomus ja Sdp, Keskustakin jossain määrin.**
- **Vihreät, Rkp ja Kokoomus yleensäkin EU-myönteisimpiä**
- **Eduskunnan ulkopuolelta olevista puolueista Piraattipuolue suhtautuu myönteisimmin.**

K2018/8 8.1

- Keskusta, kristillisdemokraatit ja vasemmistoliitto epäröivät tällaista kehitystä, vaikka eivät torju ajatusta täysin.
- Kristillisdemokraattien suhtautuminen on neutraalein.
- Kriittisimmin yhteiseen ulkopolitiikkaan suhtautuu näistä Vasemmistoliitto.

K2018/8 8.1

- Eduskuntapuolueista kriittisimmin yhteiseen ulkopolitiikkaan suhtautuu Perussuomalaiset.
- Eduskunnan ulkopuolella olevat puolueet eivät Piraattipuoluetta lukuun ottamatta kannata yhteistä ulkopolitiikkaa.
 - Monen eduskunnan ulkopuolisen puolueen keskeinen agenda perustuu EU-kriittisyyteen.

K2018/8 8.1

Selityksiä puolueiden näkemyksiin:

- **Vihreät katsovat, että kansainväliset ympäristöasiat voi hoitaa paremmin yhtenäisellä eurooppalaisella ulkopolitiikalla.**
- **Sosiaalidemokraatit ovat pitkään puhuneet kansainvälisen solidaarisuuden puolesta.**
- **Kokoomus ja RKP ovat kauan tukeneet Euroopan yhteistä talous- ja turvallisuuspolitiikkaa.**
- **Perussuomalaiset sen sijaan tukee itsenäisyyden linjaa ja vastustaa syvenevää eurooppalaista yhteistyötä.**
- **Äärivasemmistolaiset suhtautuvat kriittisimmin syvenevään eurooppalaiseen yhteistyöhön. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että äärivasemmistoa kannattavien mielestä johtavat tahot EU:ssa ovat oikeistolaisia ja konservatiiveja.**

8.2 Vertaile Suomen ulkoasiainministeriön ja Kristi Raikin näkemyksiä EU:n ulkopolitiikasta ja unionin roolista globaalissa maailmassa

6.3 TEKSTIKATKEUMA: Suomen ulkoasiainministeriön tulevaisuusraportti Ulkopolitiikka 2020

Alkanut vuosikymmen on Euroopan unionin kansainväliselle asemalle tärkeä murrosvaihe. Globaalien valtasuhteiden muutos ja moninapaistuminen jatkuvat. EU ja Yhdysvallat joutuvat entistä useammin neuvottelupöytään Kiinan, Intian ja muiden nousevien talouksien kanssa. Maailmanpolitiikan keskiöön on noussut ongelmia, joiden ratkaiseminen ei ole mahdollista paikallisella tai alueellisella tasolla – esimerkkeinä ilmastonmuutos, luonnonvarojen riittävyys, äärimmäinen köyhyys tai maailmantalouden rakenteelliset kysymykset. Viime vuosikymmeninä eurooppalainen yhteistyö ja yhdentymisen ovat saaneet pääasiallisen kimmokkeensa alueen sisäisistä ongelmista. 2010-luvulla EU-yhteistyön voidaan odottaa rakentuvan entistä selvemmin ulkosuhteiden varaan, vastauksena globaaleihin muutoksiin. Tätä myös kansalaiset odottavat unionilta. Uudessa tilanteessa EU voi menestyä vain vahvistamalla ulkopolitiikkaansa ja pelaamalla yhteen.

Lähde: Suomen ulkoasiainministeriön tulevaisuusraportti Ulkopolitiikka 2020 (julkaistu vuonna 2010)

8.2 Vertaile Suomen ulkoasiainministeriön ja Kristi Raikin näkemyksiä EU:n ulkopolitiikasta ja unionin roolista globaalissa maailmassa

0.0 TEKSTIKATKEUMA: SUOMEN ULKOASIAINMINISTERIÖN TULEVAISUUSRAPORTTI ULKOPOLITIIKKA 2020

Alkanut vuosikymmen on Euroopan unionin kansainväliselle asemalle tärkeä murrosvaihe. Globaalien valtasuhteiden muutos ja moninapaistuminen jatkuvat. EU ja Yhdysvallat joutuvat entistä useammin neuvottelupöytään Kiinan, Intian ja muiden nousevien talouksien kanssa. Maailmanpolitiikan keskiöön on noussut ongelmia, joiden ratkaiseminen ei ole mahdollista paikallisella tai alueellisella tasolla – esimerkkeinä ilmastonmuutos, luonnonvarojen riittävyys, äärimmäinen köyhyys tai maailmantalouden rakenteelliset kysymykset. Viime vuosikymmeninä eurooppalainen yhteistyö ja yhdentymisen ovat saaneet pääasiallisen kimmokkeensa alueen sisäisistä ongelmista. 2010-luvulla EU-yhteistyön voidaan odottaa rakentuvan entistä selvemmin ulkosuhteiden varaan, vastauksena globaaleihin muutoksiin. Tätä myös kansalaiset odottavat unionilta. Uudessa tilanteessa EU voi menestyä vain vahvistamalla ulkopolitiikkaansa ja pelaamalla yhteen.

Lähde: Suomen ulkoasiainministeriön tulevaisuusraportti Ulkopolitiikka 2020 (julkaistu vuonna 2010)

8.2 Vertaile Suomen ulkoasiainministeriön ja Kristi Raikin näkemyksiä EU:n ulkopolitiikasta ja unionin roolista globaalissa maailmassa

o.c. tekstikatkemia. Ulkopoliittisen instituutin tutkija Kristi Raik

Sillä aikaa kun EU:n sisällä kiistellään eri toimijoiden – etenkin jäsenmaiden, Euroopan ulkoasiainhallinnon (EUH) ja komission – välisistä valtasuhteista ja työnjaosta, on Euroopan globaali asema väijäämättä heikkenemässä. Siksi Euroopan yhtenäisyyttä tarvitaan enemmän kuin koskaan. Globaalien valtarakenteiden muutokset herättävät vaikeita kysymyksiä: Kuka määrittelee tulevaisuudessa globaalin kanssakäymisen säännöt ja säilyykö länsimaiden johdolla luotu liberaali kansainvälinen järjestelmä? EU:lla on yhä vahvat edellytykset osallistua kansainvälisen politiikan ja talouden pelisääntöjen määrittelemiseen ja turvaamiseen. Siihen tarvitaan vahvaa EU:n yhteistä ulkopolitiikkaa ja toimivaa ulkosuhdehallintoa.

Lähde: Ulkopoliittisen instituutin tutkija Kristi Raik politiikasta.fi-foorumilla 12.9.2013. Viitattu 15.11.2017.

8.2 Vertaile Suomen ulkoasiainministeriön ja Kristi Raikin näkemyksiä EU:n ulkopolitiikasta ja unionin roolista globaalissa maailmassa

o.c. tekstikatkemia. Ulkopoliittisen instituutin tutkija Kristi Raik

Sillä aikaa kun EU:n sisällä kiistellään eri toimijoiden – etenkin jäsenmaiden, Euroopan ulkoasiainhallinnon (EUH) ja komission – välisistä valtasuhteista ja työnjaosta, **on Euroopan globaali asema väijäämättä heikkenemässä. Siksi Euroopan yhtenäisyyttä tarvitaan enemmän kuin koskaan.** Globaalien valtarakenteiden muutokset herättävät vaikeita kysymyksiä: Kuka määrittelee tulevaisuudessa globaalin kanssakäymisen säännöt ja säilyykö länsimaiden johdolla luotu liberaali kansainvälinen järjestelmä? **EU:lla on yhä vahvat edellytykset osallistua kansainvälisen politiikan ja talouden pelisääntöjen määrittelemiseen ja turvaamiseen. Siihen tarvitaan vahvaa EU:n yhteistä ulkopolitiikkaa ja toimivaa ulkosuhdehallintoa.**

Lähde: Ulkopoliittisen instituutin tutkija Kristi Raik politiikasta.fi-foorumilla 12.9.2013. Viitattu 15.11.2017.

K2018/8 8.2

- Ulkoasiainministeriö näkee EU:n ja Yhdysvallat tasa-arvoisina toimijoina.**
- UM:n raportin mukaan globaalit valtasuhteet ja suuret kansainväliset ongelmat vaativat Euroopan unionilta yhtenäisempää ulkopolitiikkaa.**

K2018/8 8.2

- Raik toteaa, että EU:n globaali asema on heikkenemässä, mutta hänen mukaansa unionilla on silti tärkeä rooli kansainvälisessä politiikassa ja taloudessa.**

K2018/8 8.2

- Ulkoasiainministeriön raportti ja Ulkopoliittisen instituutin tutkija Kristi Raik ovat yhtä mieltä siitä, että unioni tarvitsee vahvaa yhteistä ulkopoliittikkaa, koska siten EU voi vastata globaaleihin haasteisiin.

K2018/8 8.2

- Kannanottoja pohdittava lähdekriittisesti, esim.
 - ulkoasiainministeriön kantaan on saattanut vaikuttaa hallituksen linja
 - Raik on tutkija ja voi kirjoittaa vapaammin

K2018/8 8.3

1. EU on (pyrkinyt) tiivistänyt hallitusten välistä yhteistyötä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.
2. Lissabonin sopimuksessa EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan hallintoa ja EU:n ulkoasioiden korkean edustajan (ulkoministeri) roolia vahvistettiin.
3. Sopimuksessa myös turvatakuulauseke, jonka soveltamisessa käytäntöön ei ole kuitenkaan tarkkaa määritelmää.

K2018/8 8.3

Yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta annetaan esimerkkejä:

- **sotilaallisesta ja siviilikriisinhallinnasta**
- **kehitysyhteistyöstä**
- **naapuruuspolitiikasta**
- **suhteista Venäjään, Yhdysvaltoihin ja Kiinaan**
- **ympäristö- ja ilmastopolitiikasta**
- **jne.**

K2018/8 8.3

- Unionilla on pyrkimys pehmeään voimankäyttöön, esim. Ukrainan kriisin yhteydessä EU:n talouspakotteet Venäjälle.
- EU:lla ei ole vakinaista armeijaa - suurin osa unionin jäsenmaista on Nato-maita.
- EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisia haasteita ovat olleet mm. terrorismin torjunta, Ukrainan ja Syyrian sodat.
- Arvioidaan EU:n onnistumista näissä.
- Unionin ulkopoliittiset päätökset tehdään Eurooppa-neuvostossa ja ministerineuvostossa, jossa on ollut vaikeuksia saada jäsenvaltiot kannattamaan yhteistä linjaa esim. pakolaispolitiikan suhteen.

K2018/3

EU:n budjetti

Euroopan unionin budjetti (20 p.)

Mistä Euroopan unionin budjetti muodostuu, ja miten sen avulla vaikutetaan Euroopan eri alueiden rakenteelliseen kehitykseen?

1. Mistä Euroopan unionin budjetti muodostuu?

2. Miten sen avulla vaikutetaan Euroopan eri alueiden rakenteelliseen kehitykseen?

K2018/3: EU:n budjetti

Selvitä seuraavat asiat/termit:

- **Mistä budjetti muodostuu?**
- **Mikä on rahoituskehys?**
- **Nettomaksaja (esim.)**
- **Nettosaaja (esim.)**
- **rakennerahasto**
- **koheesiorahasto**

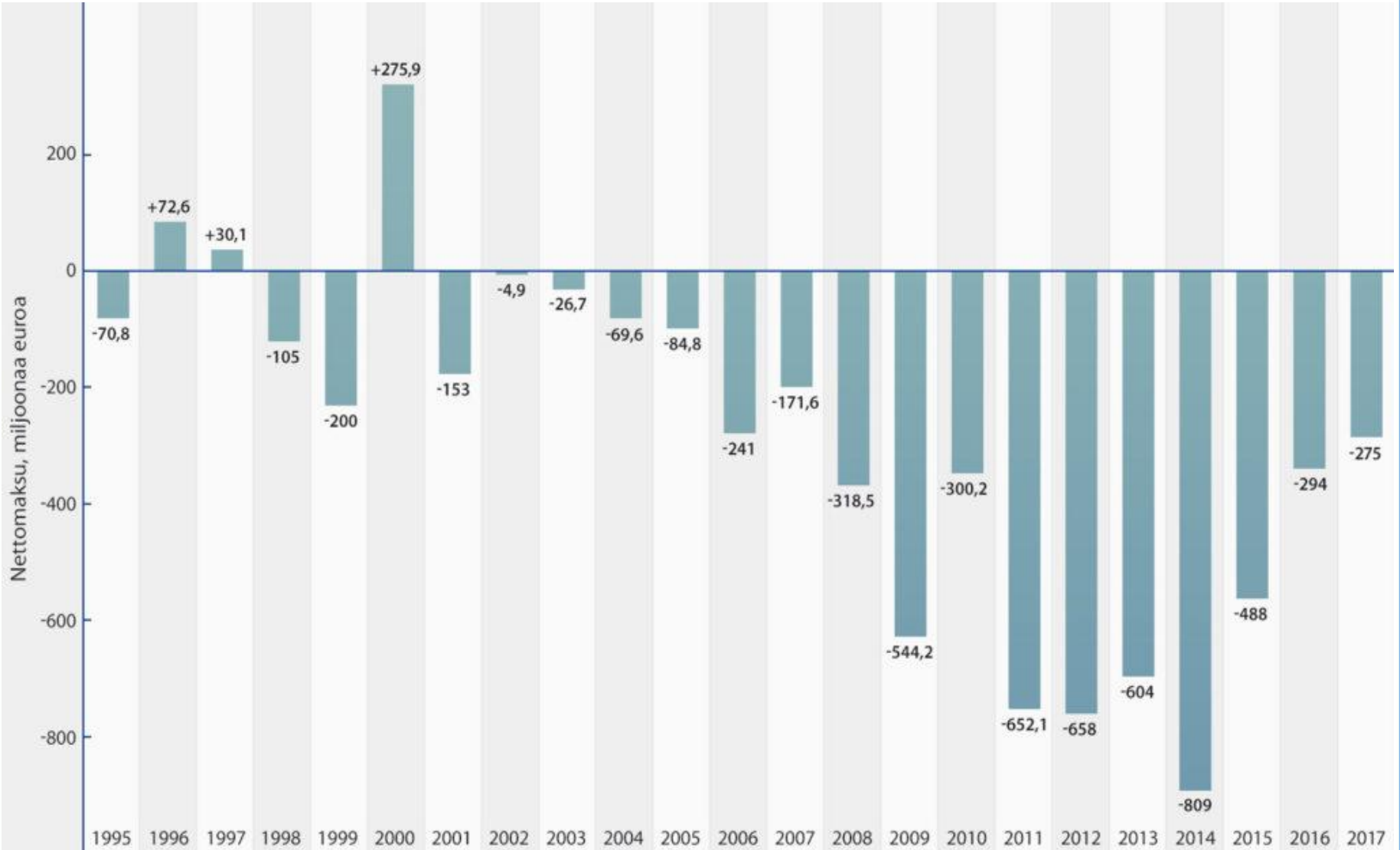
K2018/3

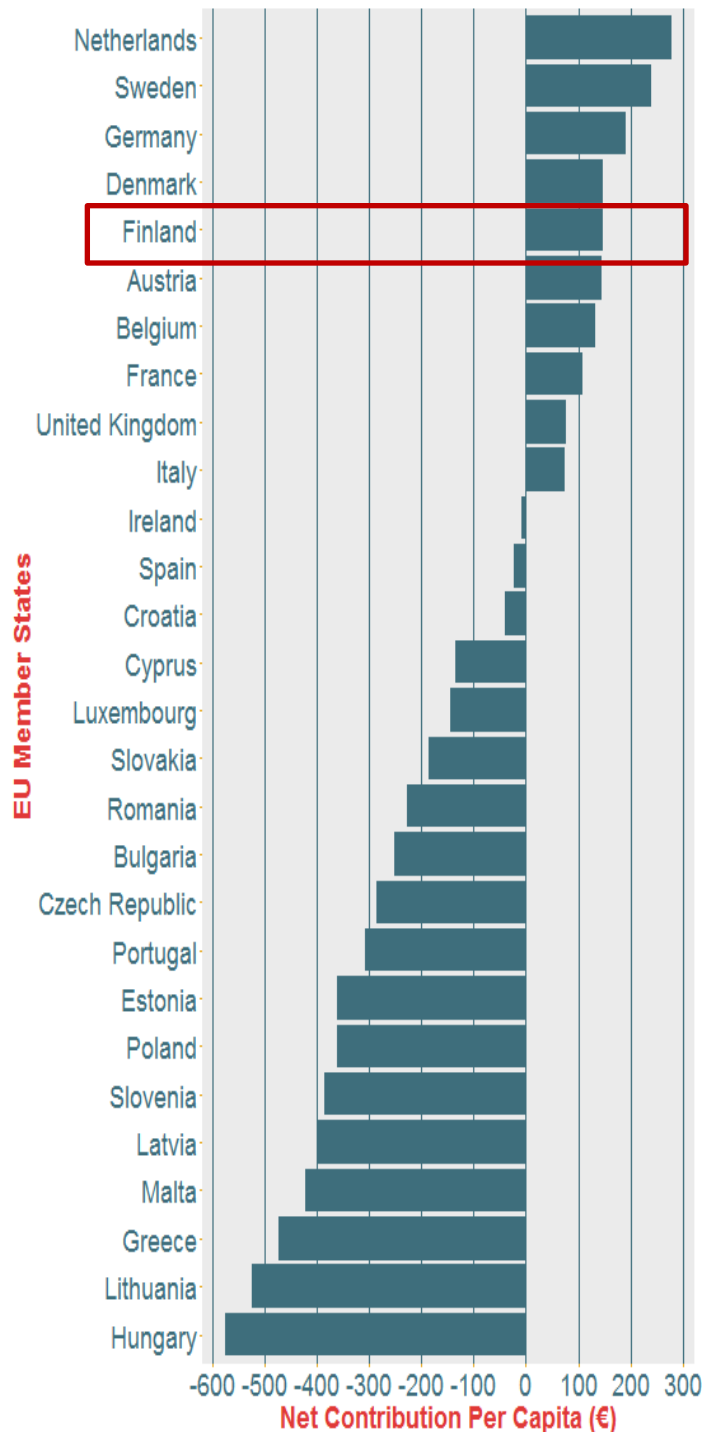
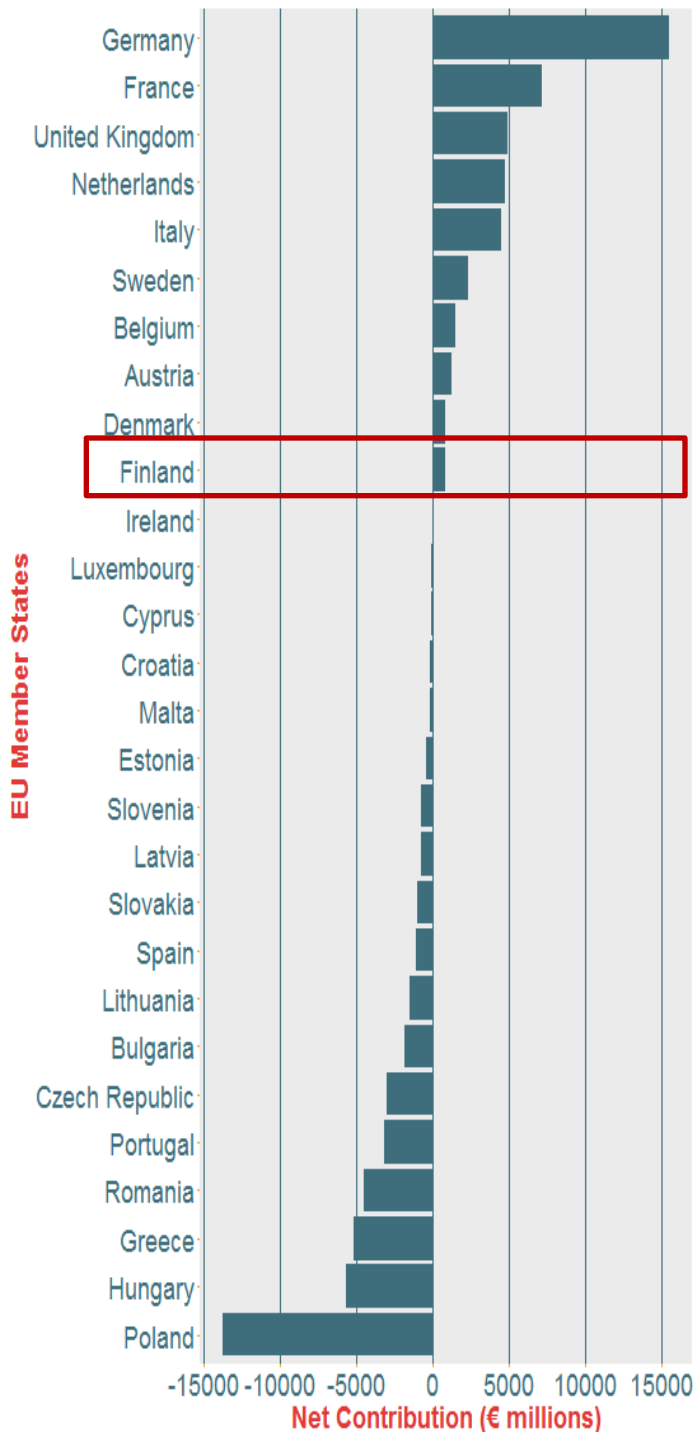
- **Komissio tekee esityksen budjetiksi ja EU:n neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyvät sen.**
- **EU:n budjetti muodostuu pääosin jäsenvaltioiden talouden kokoon pohjautuvista jäsenmaksuista.**
- **Osa jäsenvaltioista, ns. nettosaajat, saavat tukia enemmän kuin maksavat, nettomaksajat puolestaan maksavat enemmän kuin saavat.**
- **Kaikki jäsenvaltiot voivat saada tukia, mutta suurin tuki kohdistetaan köyhimmille alueille.**
- **Joitakin esimerkkejä siitä, miten alueita tuetaan, esim. infrastruktuurin tai työllisyyden tukemiseen kohdistuvat hankkeet.**

K2018/3

- Budjetin muodostuminen esimerkkien avulla, esim.:
 - **EU:n tulot**
 1. **Jäsenmaksut**
 2. **ulkorajoilta perittävät tullit**
 3. **ALV-maksut** (0,3 prosenttia jäsenvaltion harmonisoidusta arvonlisäveropohjasta)
 - **EU:n budjetti ei voi olla alijäämäinen tai budjetti voi olla enintään n. 1% jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKT:stä**
 - **tukia ohjataan voimassaolevan rahoituskehyn linjaamiin kohteisiin**
- Unionin tavoitteena on kehityserojen ja eriarvoisuuden tasaaminen esim. **koheesiorahasto**.
 - se suosii köyhiä jäsenvaltioita esim. maatalous- ja rakennetukien muodossa

Suomen EU-jäsenmaksut

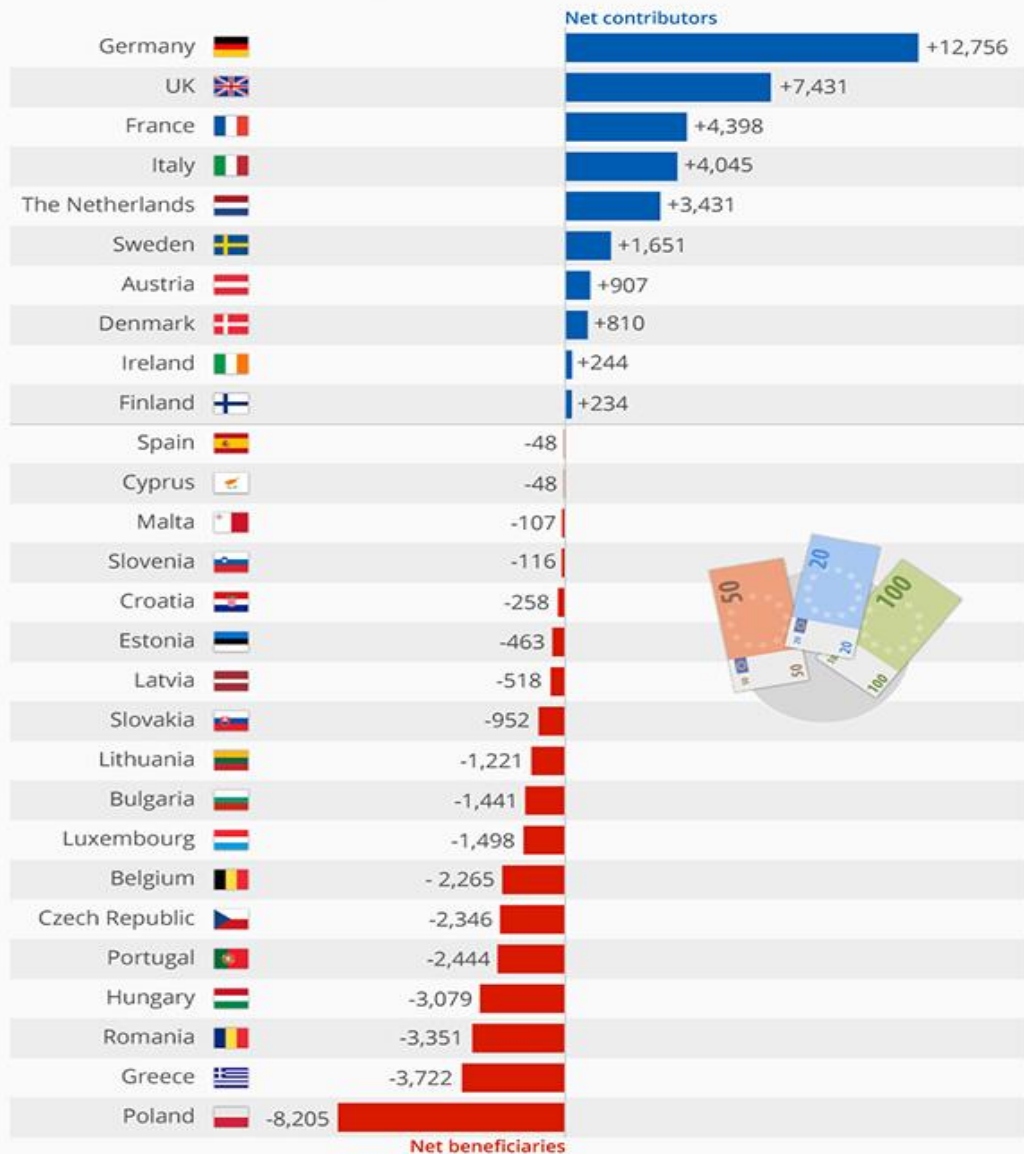




Nettomaksajat
(ylh.) ja
nettosaajat (alh.)
rahassa (vas.) ja
asukaslukuun
suhteutettuna
(oik.)
(2014)

Which Countries are EU Contributors and Beneficiaries?

Net contributions to the EU budget, by member state (2017, in million euros)*



CC BY ND
@StatistaCharts

* contributions minus funds received
Source: European Commission

statista

A decade of UK contributions to the European budget

Vuosien 2008–2011 aikana brittien jäsenmaksu miltei kaksinkertaistui ja jäi tarkastellun ajanjakson puitteissa pysyvästi uudelle korkeammalle tasolle.



@StatistaCharts

Source: HM Treasury

i100

from
The INDEPENDENT

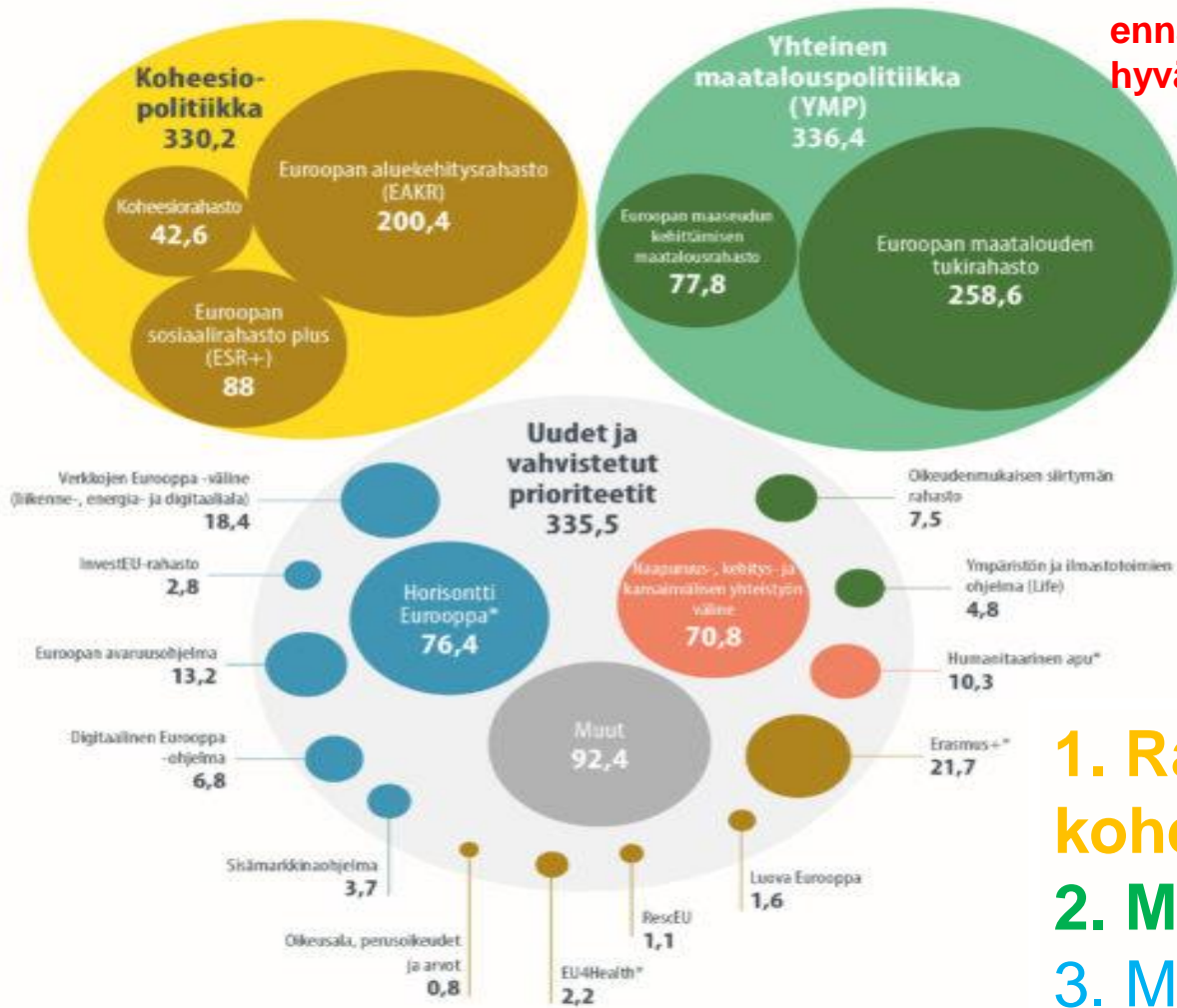
statista

Monivuotisen rahoituskehysten tärkeimmät ohjelmat ja rahastot

Kaikki määrät mrd. € (vuoden 2018 hintoina)

Rahoituskehys tehdään 7 vuodeksi 1000mrd

= puitteet EU:n rahoitussuunnittelulle ja budjettikurille, enimmäismäärä. Sillä varmistetaan EU:n menojen ennakoitavuus. Vuotuiset talousarviot hyväksytään rahoituskehysten puitteissa.



1. Rahastot eli koheesiopolitiikka 1/3
2. Maatalouspolitiikka 1/3
3. Muut 1/3

Euroopan parlamentin kanssa on sovittu 12,5 mrd. €:n lisämäärästä vuosina 2021–2027, ja se osoitetaan seuraaviin: Horisontti Eurooppa, Erasmus+, EU4Health, yhdenmetyt rajaturvallisuuden rahasto, perusoikeudet ja arvot, Luova Eurooppa, InvestEU, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline. Lisämäärät rahoitetaan pääasiassa kilpailusakoista ja määrärahojen vapauttamisista saaduilla tuloilla.

* joista 500 milj. € Euroopan parlamentin kanssa sovittun 2,5 mrd. €:n liikkumavaran uudelleenohjelmamisesta

EU:n budjetti 2020: tärkeimmät kohteet

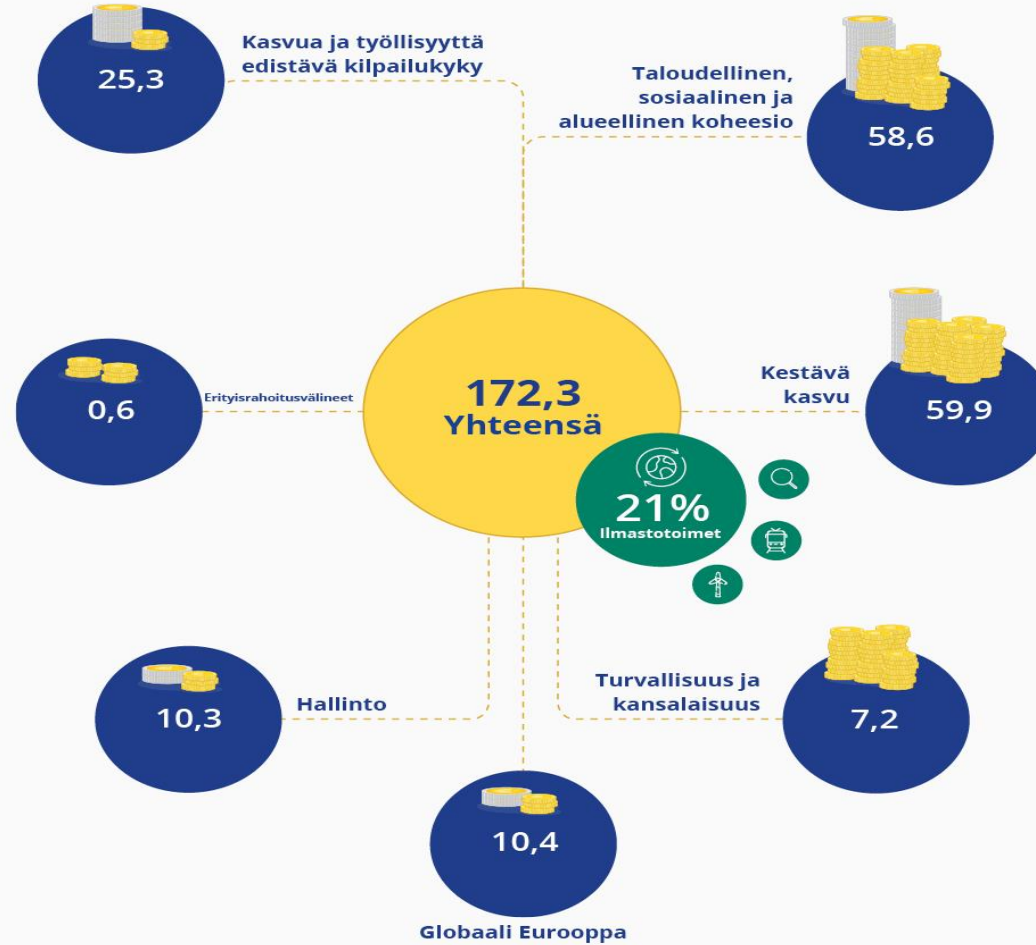
Miljardia euroa



5 mrd.



100 milj.



EU:n menot 2014–2020

Rahoituskehys tehdään 7 vuodeksi

= puitteet EU:n rahoitussuunnittelulle ja budjettikurille. Sillä varmistetaan EU:n menojen ennakoitavuus. Vuotuiset talousarviot hyväksytään rahoituskehysten puitteissa

38,9 %

Luonnonvarojen suojeleminen ja hoito

6,1 %

EU maailmanlaajuisena toimijana

1,6 %

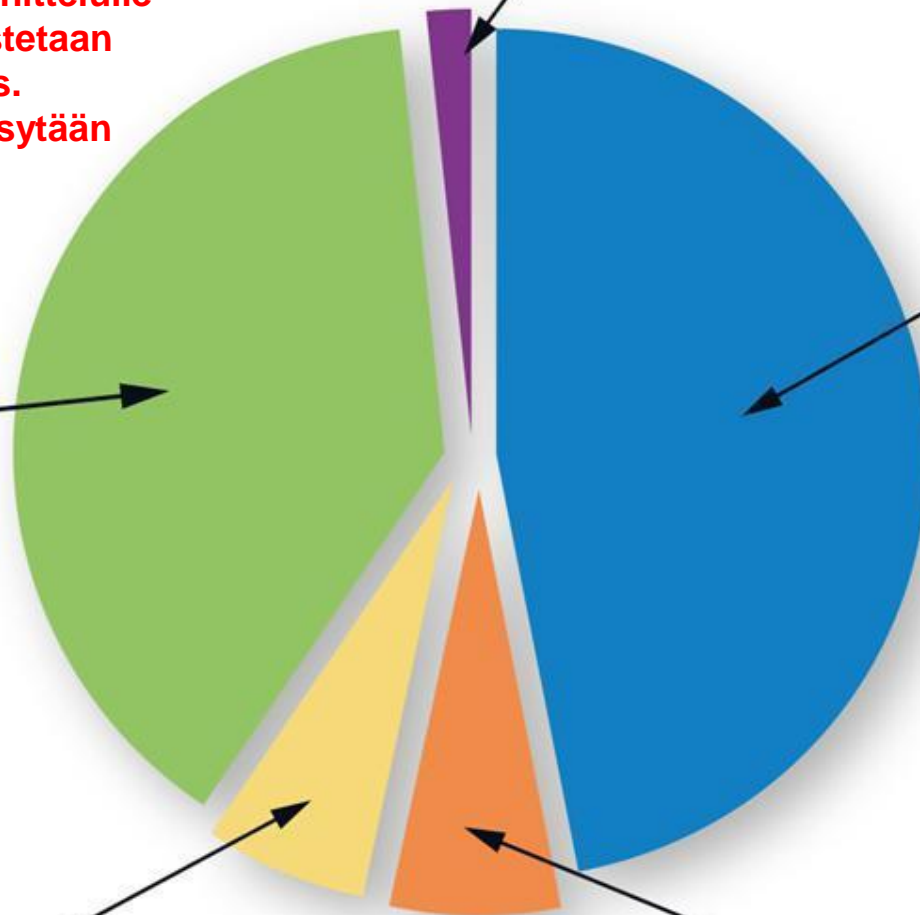
Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus

47 %

Kestävä kasvu ja työllisyys

6,4 %

Muut menot, sis. hallinto



EU:n tarkistettu budjetti 2020

EU on tarkistanut vuoden 2020 budjettiaan voidakseen lisätä tukea kohteille, joissa sitä tarvitaan eniten



Lisäys:



3,5
mrd. €

(maksusitoumuksina vuonna 2020)



3,1
mrd. €

covid-19:n torjuntaan



2,7

mrd. €
Hätätilanteen tukiväline



415

milj. €
EU:n pelastuspalvelumekanismi (rescEU)

EU:n koordinoituja toimia, jotka on räätälöity kunkin maan tarpeisiin



Henkilönsuojainten jakelu



Potilaiden siirtäminen sairaaloihin rajojen yli



Lääkkeiden ja testausmenetelmien kehittäminen

RescEU:n toiminnan vahvistaminen, esimerkiksi



Lääkintätarvikkeiden hankinta ja jakelu EU:ssa



Tuki EU-maille covid-19:n torjuntaa varten



EU-kansalaisten kotiuttamisen rahoitus



350
milj. €

Tuki Kreikalle kasvavien muuttopaineiden vuoksi



Tuki vapaaehtoisen paluun ohjelmille



Vastaanottokeskusten rakentaminen



Kreikan ja Bulgarian ulkorajojen suojeleminen



Frontexin ja Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston vahvistaminen



100
milj. €

Tuki Albanialle maanjäristyksen jälkeiseen jälleenrakennukseen

Marraskuun 2019 maanjäristyksen jälkeen



Keskeisten julkisten rakennusten jälleenrakentaminen ja korjaaminen



Tuki yritysten elvyttämiseen



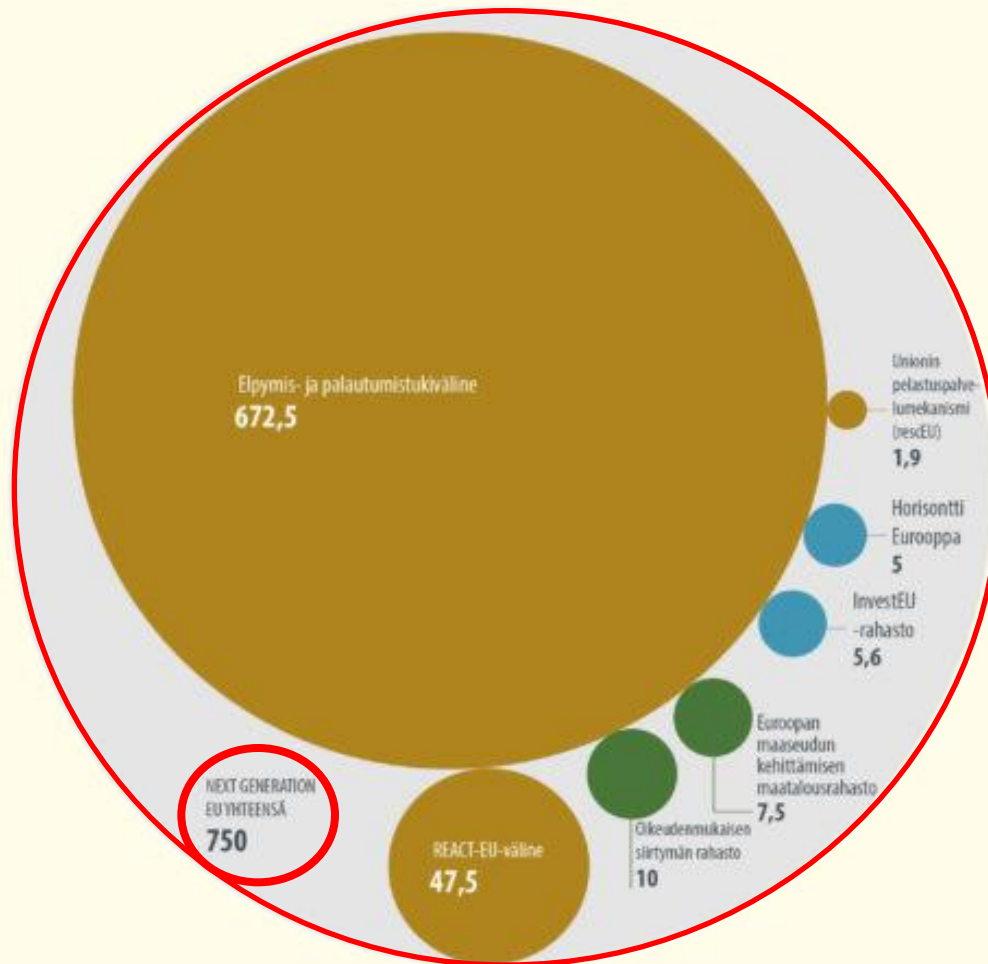
Euroopan unionin neuvosto
Pääsihteeristö

© Euroopan unioni, 2020
Aineistoa laenattessa on mainittava lähde

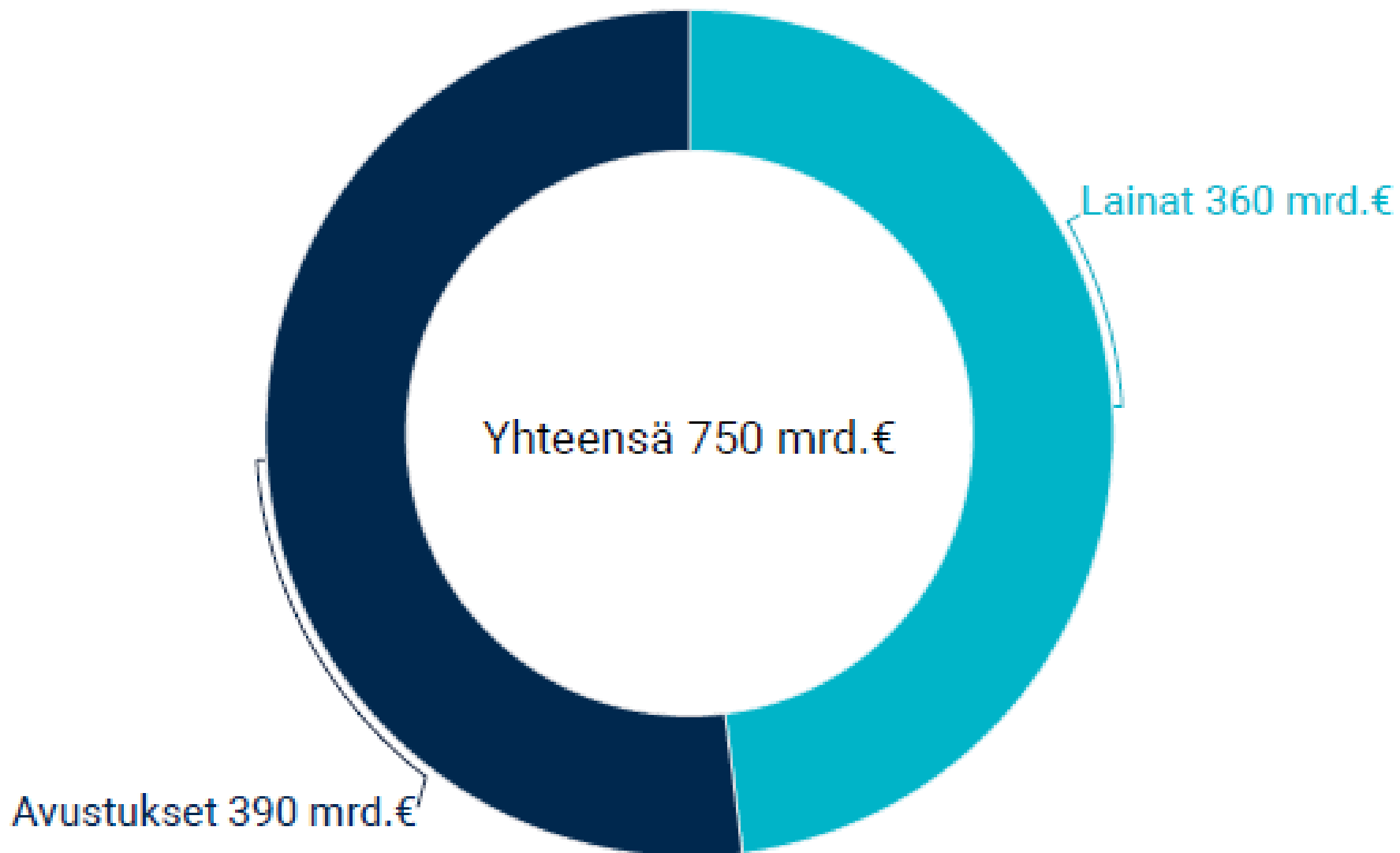
Elpymisrahasto

Next Generation EU -väline: elpymisen ja palautumisen edistäminen

Kaikki määrät mrd. € (vuoden 2018 hintoina)



EU:n elvytyspaketti



Elpymisrahasto

- **750 mrd €**
 - Suomi maksaa 6,6 mrd €
 - Suomi saa 2,9 mrd €
- **On tulonsiirto ”velkamaille”**
- **Suomalaiset veronmaksajat maksavat Välimeren maiden talousongelmia**
- **Tarkoittaa alijäämäisen budjetin tekemistä eli EU ottaa velkaa (kielletty perussopimusten mukaan)**
- + **Elvyttää eli piristää taloutta eli luo talouskasvua**
- + **Luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia, investointeja**
 - + Kestävä kehitys, ilmastoratkaisut, digitalisaation vauhdittaminen
- + **Piristää myös Suomen vientiä ja sitä kautta työllisyyttä, verotuloja.... (kerroinvaikutus)**

Rahastot

- **Koheesiorahasto on tarkoitettu jäsenvaltioille, joiden bruttokansantulo (BKTL) asukasta kohti on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta. Sillä pyritään vähentämään taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja edistämään kestävää kehitystä.**
 - Euroopan laajuiset liikenneverkot, erityisesti EU:n määrittelemät Euroopan etua koskevat ensisijaiset hankkeet.
 - ympäristö: koheesiorahastosta voidaan tukea myös energiaan tai liikenteeseen liittyviä hankkeita, mikäli ne selkeästi hyödyttävät ympäristöä
- **Rakennerahastot**
 - **Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)**
 - **Euroopan sosiaalirahasto (ESR)**

EU-rahastot: Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikka (= koheesiopolitiikalla)

- **EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto tukee hankkeita, jotka edistävät yrittäjyyttä, innovaatioita, alueellisia osaamisrakenteita sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa.**
- **ESR = uusia työpaikkoja luovan yritystoiminnan ja yrittäjyyden lisäämiseen, osaavaan työvoiman saatavuuden turvaamiseen, työnsaannin ja tasavertaisten työmarkkinoiden edistämiseen, monipuolisen osaamisen, osaamiskeskittymien, innovaatioympäristön ja työ- ja elinkeinoelämää tukevan infrastruktuurin kehittämiseen sekä kansainväliseen yhteistyöhön.**

K2019/3

Euroopan unionin aluepolitiikka (ei aineistoa)

Euroopan unionin aluepolitiikka (20 p.)

Tarkastele aluepolitiikkaa osana Euroopan unionin toimintaa. Miten sitä toteutetaan, ja millaisia tavoitteita sillä on?

Arvioi myös aluepolitiikan haasteita.

K2019/3

Tavoitteet:

- **Lisätä koko EU:n taloudellista hyvinvointia ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.**
- **Aluepolitiikan tavoitteena on tasata EU:n jäsenmaiden välisiä taloudellisia eroja.**
- **Kohdentaa tukia esim. rakennemuutoksesta kärsivälle alueelle.**
- **Lisätä kestäväää taloudellista kasvua: edistää työpaikkojen luomista, yritysten kilpailukykyä, kestäväää kehitystä sekä parantaa kansalaisten elämänlaatua.**

K2019/3

Miten:

HUOM! Myös vauraat jäsenmaat hyötyvät aluepolitiikasta sekä suorana taloudellisena tukena että epäsuorasti koko EU:n taloudellisen hyvinvoinnin lisääntymisen kautta.

- **Aluepolitiikka rahoitetaan EU:n budjetista kansallisilla jäsenmaksuilla.**
- **Alueiden komitea on neuvoa-antava elin, joka tuo esille paikallista näkökulmaa**
- **Koheesio- ja rakennerahastot.**
- **Esimerkkejä alueista, jotka voivat saada tukea, esim. köyhät jäsenmaat tai rikkaiden maiden vähemmän kehittyneet alueet tai hankkeet, jotka liittyvät esimerkiksi koulutukseen tai infrastruktuuriin.**

Rahastot

- **Koheesiorahasto** on tarkoitettu jäsenvaltioille, joiden bruttokansantulo (BKTL) asukasta kohti on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta. Sillä pyritään vähentämään taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja edistämään kestäväää kehitystä.
 - Euroopan laajuiset liikenneverkot, erityisesti EU:n määrittelemät Euroopan etua koskevat ensisijaiset hankkeet.
 - ympäristö: koheesiorahastosta voidaan tukea myös energiaan tai liikenteeseen liittyviä hankkeita, mikäli ne selkeästi hyödyttävät ympäristöä
- **Rakennerahastot**
 - Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)
 - Euroopan sosiaalirahasto (ESR)

K2019/3

Haasteita, esim.:

- rahoitukseen liittyvä tehottomuus (korruptio, byrokratia)
 - taloudellisen tuen mahdollinen tehottomuus (suuntaaminen kannattamattomille aloille/alueille)
 - aluepolitiikan vaikuttavuus (edelleen suuret elintasoerot)
 - taloudellisten resurssien siirron legitimitietin kyseenalaistava populismi nettomaksajamaissa
- Ajankohtaisena näkökulmana: jotkut maat haastavat EU:n arvot, vaikka saavat runsaasti taloudellista tukea. EU on harkinnut vastatoimia näitä maita kohtaan, kuten Puola ja Unkari.